

PAMÄTNÁ STRIEBORNÁ MINCA K 200.
VÝROČIU NARODENIA SAMUELA JURKOVIČA

3

ZBERATEĽ'96

POZÝVAME VÁS NA
7. SÁLOVÚ AUKCIU
FIRMY

ALBUM
V BRATISLAVE
30. marca 1996

Bosna: Skúšobné tlače
farieb na originálnom
papieri bez lepu, Michel ST
30, 32, 33. Ferchenbauer
minimálne 300 ATS
(položka č.459, vyvolávacia
cena 250,- Sk, na obr.
známka ST 32)

Dovoľujeme si pozvať obyvateľov a návštěvníkov hlavného mesta Slovenska
na

Národnú filatelistickú výstavu s medzinárodnou účasťou

kedy:

od 13. do 27. apríla 1996

každý deň od 10.00 hod. do 17.00 hod. okrem pondelka

kde:

Mestské múzeum na Primaciálnom nám. v Bratislave

Usporiadateľ:

Slovenská spoločnosť olympijskej a športovej filatelie
pri Slovenskom olympijskom výbore

Spoluuspriadateľ:

Múzeum telesnej kultúry, Mestské múzeum Bratislava,
Zväz slovenských filatelistov

Účastníci zo štátov:

Argentína, Česká republika, Chorvátsky, Maďarsko, Poľsko,
Spolková republika Nemecko, Španielsko, Ukrajina
a Slovenská republika

Výstava sa koná v roku, keď sú prívrženci olympijskej myšlienky a šíritelia olympijských ideí
pripomínaní storočnici od prvých novodobých olympijských hier,
ktoré sa konali v roku 1896 v Aténach.

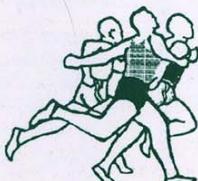
Výstava je zameraná na športovú tému a hlavne na olympijskú tematiku. Popri špičkových
exponátoch sú vystavené aj mládežnícke exponáty. Na výstave si môžete zakúpiť poštové
materiály, ktoré budú k výstave vydané (katalóg výstavy a čiernotlač poštové známky Alojz
Szokol - úspešný slovenský olympionik I. OH v Aténach 1896, celinovú obálku, korešp. listok).

Pri príležitosti výstavy bude v prevádzke príležitosť poštová priehradka (v deň otvorenia
13. 4. 1996 s príležitosťou poštovou pečiatkou, 20. 4. a 27. 4. 1996 s príležitosťou strojovou
pečiatkou) a počas celeho trvania výstavy bude poštovú
službu zabezpečovať pošta Bratislava 1 na námestí SNP.

Vážení priatelia, dovoľujeme si Vás ešte raz pozvať
a popratíť Vám čo najkrajšie zážitky z návštavy
našej výstavy.

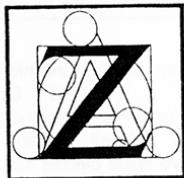

Bližšie informácie na adrese: Slovenská spoločnosť olympijskej a športovej filatelie pri SOV,
Junčekova 6, 832 80 Bratislava, Slovensko

3

ZBERATEĽ '96

Ročník II. Číslo 3 Cena 20 Sk

Vydáva firma ALBUM v Bratislave. Vychádza mesačne. Reg. č. MK 1188/95 zo dňa 1.2.1995. Podávanie novinových zásielok povolené Riadiťstvom pošt Bratislave č. 4939/94-P zo dňa 17.11.1994.

Redakcia: RNDr. Michal Žíka (šéfredaktor), Anton Kuhánek, Viliam Kučera (členovia).

Adresa redakcie: Zberateľ '95, Lazarská 11, 811 08 Bratislava, ☎ 07 / 367 411.

Celoročné predplatné, vrát. poštovného: Abonenti zo SR 200 Sk, abonenti z ČR 350 Sk (300 Kč), abonenti z ostatnej Európy 480 Sk (25 DEM, 180 ATS), abonenti zo zámoria 760 Sk (25 usd, 40 DEM).

Cena za jeden výtlačok 20 Sk. Pri odobrani viac ako 10 výtlačkov vydavateľ poskytuje 20%-nú zľavu.

Podmienky inzerovania: Cena za jeden riadok 10 Sk. Za inzeráty zvýraznené rámcem účtujeme príplatok 20 Sk. Abonenti časopisu majú 2-krát za rok prvých päť riadkov zdarma.

Úhradu inzerátu, resp. potvrdenku o úhrade treba zaslať redakcii najneskôr so znením inzerátu. Inzeráty prosíme zasielať na adresu redakcie písané na stroji (počítači), alebo čitateľne paličkovým pismom. Inzeráty budú uverejňované v najbližšom čísle časopisu vo doskom poradí. Komerčné inzeráty vrát. ich grafickej úpravy účtujeme na základe osobitného súzobníka.

Redakčná uzávierka č.3/96: 1.3. 1996, do tlače zadane 11.3. 1996

Z OBSAHU

Z dnešného čísla Zberateľa sme pripravili nasledovnú obsahovú skratku:

- 10 ◆ Slovenské papierové peniaze v rokoch 1939-1945
- 10 ◆ Ministereská novoročná celina
- 12 ◆ Balíková bomba
- 12 ◆ 10 numizmatická aukcia KLANT
- 14 ◆ Základné filatelistické materiály
- 16 ◆ Nevydaný "Žltý motýľ" z Promptu
- 17 ◆ Oživenie zbierania CM?
- 19 ◆ Katalóg TK SR
- 20 ◆ Objav po 7-mich rokoch
- 20 ◆ Maďarské slovaciká
- 21 ◆ Doskové vady na príatlach poštového lístka Devín
- 23 ◆ Recenzie
- 24 ◆ Redakčná schránka
- 25 ◆ Pohľady do sveta
- 29 ◆ Inzercia, Album ponúka

NOVÉZNÁMKY

SLOVENSKO

ĽUDOVÉ ZVÝKY

MDPT SR dňa 15.3.1996 vydalo príležitosťnú poštovú známku *Ľudové zvyky* s veľkonočným námetom o nominálnej hodnote 2 Sk. Dve postavy v kroji približujú atmosféru veľkonočnej oblievačky.

SLOVENSKO

Autorkou výtvarných návrhov emisie je akad. maliarka Katarína Ševellová, autorom rytiny je akad. maliar Martin Činovský.

Známku vytlačila Poštová tlačiareň cenin a.s. Praha technikou rotačnej ocelotlače (v čiernej farbe) v kombinácii s viacfarebnou hlbkotlačou v tlačových listoch po 50 ks.

Súčasne bola vydaná obálka prvého dňa vydania. Námetom obrazovej časti FDC je ľudový zvyk vynášania zimy (dievčaťa s Morenou). FDC vytlačila uvedená tlačiareň ocelotlačou z plochých platní (farba čierna a červená).

-vkn-

Nasledujúce emisie:

- 15.4.1996: Rok za odstránenie biedy, 7 Sk, hárček
- 3.5.1996: Európa -Textorisová

ČESKO

Z ČESKEJ ŠACHOVEJ HISTÓRIE

Dňa 14.2.1996 vydalo Ministerstvo hospodárstva ČR príležitosťnú poštovú známku *Z české šachové histórie* s portrétom prejedlhočnej majsterky sveta v šachu žien Věry Menčíkovej (1906-1944). Obraz známky je doplnený kompozíciou rozohranej šachovej partie. Známka má nominálnu hodnotu 6 Kč.

Výtvarné návrhy emisie vypravoval Zdeněk Netopil, rytinu vytvoril Václav Fajt. Známku vytlačila Poštovní tiskárna cenin a.s. Praha technikou rotačnej ocelotlače v čiernej farbe kombinovanou dvoxfarebnou hlbkotlačou (hnedečierna a okrová) v TL po 50 ks známk.

Na FDC je motív štyroch šachových figúrok a bola vytlačená jednofarebnou ocelotlačou z plochých platní v hnedej farbe. Šachové figúrky sú motívom aj na pečiatke dňa vydania. -vkn-

Poštový lístok: 100.VÝROČIE ČESKEJ FILATELISTICKEJ TLAČE

Ministerstvo hospodárstva ČR vydalo dňa 7.2.1996 príležitostný poštový lístok 100.výročie českej filatelistickej tlače. Poštový lístok má nominálnu hodnotu 3 Kč (predajná cena 3,30 Kč).

Na známke je kompozícia časopisu *Filatelie*, známok, lupy a pinzety. Lavú časť lístka tvoria záhlavia filatelistických časopisov - od najstaršieho časopisu *Český filatelistu* po súčasnú *Filateliu*.

Autorom výtvarného návrhu je Jaroslav Fišer. Poštový lístok vytlačila PTC a.s. Praha technikou ofset (farby modrá, hnedá a čierna). -vkn-

RAKÚSKO

Na 29. marec 1996 pripravila Rakúska poštová správa vydanie štyroch príležitostných poštových známok.

VIEDENSKÉ MEDZINÁRODNÉ LETISKO

Letecký pohľad na areál nového viedeňského letiska (Pier-West). Známka nominálnej hodnoty 7 S vychádza pri príležitosti dokončenia stavby. Známku s vy-

užitím fotografia navrhla M. Sieglová a vytlačená bola v Rakúskej štátnej tlačiarne šestfarebnou hĺbkotlačou. Náklad 2,6 mil. ks v hárchoch po 50 známok.

DIELA MALIAROV

Dve poštové známky pripomínajú 200. výročie narodenia u nás menej známych rakúskych maliarov. Reprodukciami diela *Matica s dieťaťom* sa dostala pocta J. Fendimu (6 s) a autoportrét mladého

muža na známke 7 S predstavuje L. Kupelwiesera, ktorému osud nedoprial rovinut' nevšedný talent - zomrel krátko po začiatí tridsiatky. Autorom grafickej úpravy

známok je M. Fuchs. Aj tieto známky boli vytlačené v uvedenej tlačiarne sedemfarebnou hĺbkotlačou.

VYSOKÉ TAURY

Na dlhšie obdobie si Rakúska poštová správa rozvrhla vydávanie známok, ročne jednu-dve, zobrazujúce krásy rakúskej prírody a krajiny. V tejto sérii s názvom *Prírodné krásy Rakúska* vychádza známka s pohľadom na dolinu a

šíty v Národnom parku Vysoké Taury. Tento prírodný park sa rozkladá na území troch spolkových krajín - Štajerska, Tirolska a Korutanska.

Autorom návrhu známky je P. Sinawehl a rytiny G. Schmirl. Známku nominálnej hodnoty 6 S vytlačili v štátnej tlačiarne oceľotlačou vo farbe čiernej kombinovanou štvorefarebnou hĺbkotlačou. Náklad: 2,9 mil. kusov.

-Zc-

MAĎARSKO

PRÍCHOD MAĎAROV (III.)

Maďarská pošta vydala dňa 29.2.1996 tretiu časť emisie *Príchod Maďarov*. Tri známky s nominálnymi hodnotami 3 x 24 Ft zobrazujú historické scény príchodu Maďarov do Karpatskej panvy, ktorých 1 100. výročie maďarská poštová správa pripomína známkami vydanými súťačou. Známky navrhlo János Kass s použitím drevoiytorov Gusztáva Morelyho.

Dve známky majú rozmery 30x40 a jedna 60x40 mm a vyšli v náklade 500 000 exemplárov.

-vkn-

POLSKO

ARCHITEKTONICKÉ SLOHY

Dňa 27 februára 1996 vydala Poľská pošta 4-známkovú emisiu poštových známok Architektonické sly - gotický, barokový, renesančný a románsky. Známky rozmerov 31,25x43 mm majú nominálne hodnoty 35, 45, 60 a 80 Gr.

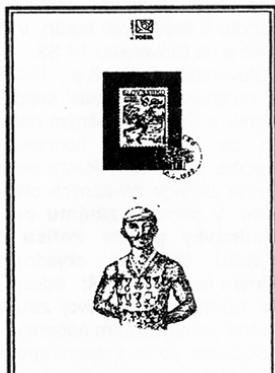

Známky, FDC (4) i príležitostného pečiatku dňa vydania (Warszawa 1) navrhli Andrzej Gosik. Známky boli vytlačené na kriedovom papieri technikou offset v náklade po 1 mil. kusov z každej hodnoty.

-vkn-

NOVINKY POFIS

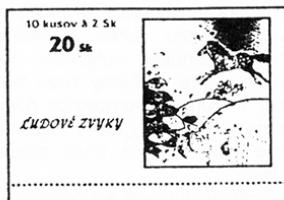
NL: 100 rokov OH - A.Szokol

Spovenská pošta, š.p., POFIS vydala nálepny list so známkom 100 rokov olympijských hier -

Alojz Szokol. Známka na NL je opečiatkovaná príležitostnou poštovou pečiatkou z FDC (15.2. 1996). Z obálky prvého dňa vydania bol použitý aj dopĺňujúci motiv - kresba A. Szokola so svojimi medailami.

ZZ: Ľudové zvyky

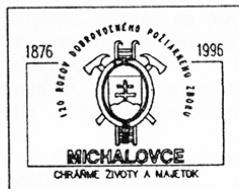

Slovenská pošta, s.p. POFIS vydala známkový zošitok so známkami Ľudové zvyky s veľkonočným motívom (15.3.1996). V zošitku je 10 ks známok po 2 Sk. Predajná cena zošitku, ktorý bol vydaný v náklade 7 tisíc kusov, je 20 Sk. (vkn)

NOVÉ PEČIATKY

Uverejňujeme návrhy pripravovaných príležitostných poštových pečiatok, resp. OVS.

Ziaľ, z nami nezavinených príčin informácie o nových pečiatkach v dnešnom čísle sme uverejniť nemohli.

PRÍTLACE

Celinové obálky s prítlachoú

Slovenská pošta, š.p., ohlásila vydanie celinových obálok s natlačenou známkou Štátny znak s prítlachmi:

12.marec 1996 - Rok slovenskej hudby 1996

19.marec 1996 - 140 rokov plýnárenstva na Slovensku

13.apríl 1996 - Národná výstava OLYMPFILA '96 BRATISLAVA

Olympijské hry Atény 1896

□ Prítlach na poštovom lístku Devín s textom: OLYMPIJSKÉ HRY ATÉNY 1896 □ Vydavateľ ERVO □ Dátum vydania: 15.2. 1996 □ Na opečiatkovanie PL sa používal odtlačok príležitostnej poštovej pečiatky 15.2.1996 na Pošte Bratislava 1 v modrej farbe.

□ Rovnaká prítláč bola vyhotovená aj na celinovej obálke s natačenou známkou Štátnej znak (8 Sk). -vkn-

OLYMPISKÉ HRY ATÉNY 1896

100.výročie narodenia zakladateľa Ācárja

V Košiciach bola vydaná prítláč na poštovom lístku Devín s textom: Šrí Šrimad Abhaj Čaranárvinda Bhaktivedānta Svámi Prabhupáda / 1896 - 1996 / Zakladateľ - Ācárja medzinárodnej spoločnosti pre vedomie krišnu / 100.

výročie narodenia. Prítláč je vo farbe bordovočervenej. V spodnej časti poštového lístka je pritlačené logo nadácie LOTOS SLOVAKIA.
(vkn)

NOVÉ MINCE

200.VÝROČIE NARODENIA SAMUELA JURKOVIČA

Prvá tohtoročná pamätná strieborná minca je venovaná 200. výročiu narodenia Samuela Jurkoviča, významného buditeľa slovenského národa, neúnavného bojovníka za dochodné i hmotné povznesenie slovenského ľudu.

Minca v hodnote 200 Sk s priemerom 34 mm a hmotnosťou 20

g je vyrazená zo striebra s rýchlosťou 750/1000 v Štátnej mincovni Kremnica v počte 26 000 kusov v bežnej kvalite a 1 500 kusov vo vyhotovení PROOF. Na hrane mince sú nápis V službách národa, medzi ktorími sú umiestnené ornamenty habánskej keramiky.

Autorom návrhu pamätnej mince je Patrik Kovačovský, ktorý vyhral verejnú anonymnú súťaž vyplňanú NBS (zúčastnilo sa jej 7 tvočov). Reverz mince dominuje portrét Samuela Jurkoviča, na avvere mince je štátnej znak SR, ktorý v kruhovej kompozícii dopĺňa motív obilného klasu (vyobrazenie mince je na prvej strane obálky).

Samuel Jurkovič sa narodil 9. februára 1796 v Brezovej pod Bradlom. Po štúdiach na lyciach v Bratislave, Banskej Bystrici a Banskej Štiavnicki sa v roku 1817 stal učiteľom v Novom Meste n/Váhom, v rokoch 1849-1859 pôsobil v Sobotišti. Zakladal učiteľské a čitateľské spolky, organizoval nedelne školy zamerané na výchovu negramotných roľníkov, propagoval modernizáciu polnohospodárstva. Úzko spolupracoval so štúrovcami.

Založil Spoločnosť česko-slovenskú a podielal sa i na činnosti spolku Tatran. V roku 1841 založil v Sobotišti Slovenské národné divadlo nitrianske. V roku 1845 založil v Sobotišti Gazdovský spolok, prvý na európskom kontinente. Jurkovič sa aktívne zapojil i do udalostí revolučných rokov 1848-1849. V roku 1863 bol spolužakladateľom a neskôr neúnavným podporovateľom Matice slovenskej.

Zomrel 13. júla 1873 v Turej Lúke. (D/vkn)

ZVESTI

STRETNUTIE K VYDANIU ZNÁMKY A. SZOKOL

Slovenský olympijský výbor a Slovenská spoločnosť olympijskej a športovej filatelie pri SOV uspo-

riadali stretnutie priaznivcov olympijskej myšlienky v deň vydania poštovej známky k 100. výročiu novodobých OH s olympionikom A. Szokolom. Stretnutie sa uskutočnilo 15.2.1996 v Bratislave-Petržalke v čárde Kormorán za účasť podpredsednícky SOV Dr. M. Mačnovej, predstaviteľov MDPT SR a SP š.p., tvorcov známky D. Nágela a F. Horniaka, členov SOV a SSOŠF a ďalších hostí. Účastníkov privítal predseda SOV a člen MOV prof. Dr. V. Černušák, CSc. 100.výročie Hier 1.olympiády nového veku pripravil prezident SSOŠF pri SOV MUDr. P. Osuský, Csc..

Pri tejto príležitosti prevzal Eri- vín Smažák, generálny sekretár SSOŠF diplom Medzinárodného olympijského výboru za propagáciu olympizmu a poštovej histórie v Slovenskej republike. -vkn-

INFORMÁCIE

Spoločné česko-švédsko-slovenské vydanie emisie UMENIE: E.NEMES

Dielo Endre Nemesa, ktoré bude vydané na slovenskej známke 15.10.1996 v tradičnej sérii Umenie, vydajú aj poštové správy Švédska a Česka. Vo Švédsku bude mať známka nominálnu hodnotu 6 švédskych korún, v ČR 20 Kč a na Slovensku 14 Sk.

Slovenská pošta š.p., POFIS má možnosť zabezpečiť švédské známky s týmto spoločným názvom za nominálnu hodnotu v prepočte aktuálneho kurzu na Sk a to na základe záväzných objednávok. V prípade záujmu svoje objednávky pošlite Pofisu čo najskôr! (Záväzne objednávky prijíma i firma ALBUM; odoberatelia noviniek môžu svoj záujem uplatniť pri najbližšom odbere).

Súčasne so známkami spoločného názvom bude vydaný pekne upravený "skladačkový trojlist" s adjustovanými známkami všetkých troch krajín, s príležitosťnými pečiatkami a s čiernotlačami všet-

kých troch známok. Cena jedného kompletu sa bude pohybovať až do 200 Sk. (ik-vkn)

DO ZAHRANIČIA OD 15.3.1995 DRAHŠIE.

Od 15. marca tohto roka sa zvýšujú sadzby za medzinárodné poštové služby. K zvýšeniu poplatkov sa pristúpilo na základe nových podmienok medzinárodného poštového styku, ktoré zaviedla Svetová poštová únia (UPU).

Napríklad poštové lístky a pošťadnice budú stáť 6 Sk (doteraz 5), list do hmotnosti 20 g bude stáť 9 Sk (doteraz 8) a letecky mimo Európu bude stáť 14 Sk (doteraz 9).

Najvýraznejšie sa zvýšenie prejaví pri cenách za posielanie balíkov. Napr. za 5-kilogramový balík posielaný do ČR bude treba zaplatiť 220 Sk, do niektorých z ostatných susedných štátov 380 Sk a pri leteckej preprave až 520 Sk. Balík rovnakej hmotnosti do Severnej Ameriky bude stáť 720 Sk a letecky až 1005 Sk.

V polovici roka by malo prísť k úprave poštových poplatkov aj v rámci Slovenska. (vkn)

450.výročie potvrdenia prívilejí na varenie piva slobodnému kráľovskému mestu Trenčín

VZNAMENÍ PIVA

K tomuto výročiu, ktoré pripadá na 28.-30.marcu 1996, pripravuje Klub zberateľov pivných kuriozít pri Dome armády v Trenčíne v spolupráci s regionálnymi, kultúrnymi, spoločenskými a záujmovými organizáciami niekoľko zaujímavých podujatí:

→ Výstava s názvom *Pivovary na Strednom Považí a Hornom Ponitri*, Trenčianske múzeum, otvorenie 28.3.1996 o 16 hod., potrvá do 20.5.1996 (potom bude premiestnaná do Topoľčian).

→ Vlastivedný seminár *K dejinám pivovarnictva na Stred-*

nom Považí a Hornom Ponitri, Dom armády, 29.3.1996 o 15 hod. Odznie sedem prednášok, o. i. prednáška PhDr. P. Zoričák, Štátna mincovňa Kremnica: "Slovenské medaily s pivovarnickou tematikou" a Ing.J.Božík, Klub zberateľov pivných kuriozít DA Trenčín: "Zberateľstvo materiálu s pivnou a chmeľovou tematikou a jeho význam".

→ *Burza zberateľského materiálu s pivnou a chmeľovou tematikou*, Dom armády, 30.3.1996 o 8 hod.

→ *Ochutnávka Topoľčianskeho piva*, reštaurácia Trenčán, 30.3.1996 o 13 hod.

KF 52-19 Trenčín pripravuje pre účastníkov podujatí poštové lístky s prítlačou s erbom pivovarníkov. -ký-

PREDNÁSHKY SNS a SLZ v TRENČÍNE

Slovenská numizmatická spoločnosť, pobočka Trenčín:

28.marec ■ J.L.Holuby, botanik, archeológ, národopisec - prednáška prof. Jurák

25.apríl ■ *Vzácnnejšie mince ČSR a SR do roku 1995* - prednáška Ing.J.Doskočil

23.máj ■ *Papierové platidlá na našom území* - prednáša Ing. Z.Šustek, Csc.

Prednášky sa konajú každý štvrtý štvrtok v mesiaci od 16 do 17.³⁰ hod. v Dome armády, II. poschodie, zasadacia č.301.

**Slovenský letecký zväz,
Klub leteckej histórie v
Trenčíne**

11.apríl ■ *Zalietavanie lietadiel v Leteckých opravovniach Trenčín* - prednáša plk. Reich

9.máj ■ *Beseda s letcami 2. svetovej vojny* - J.Rajníčec, L. Jambor.

Prednášky sa konajú každý druhý štvrtok v mesiaci so začiatkom o 16.³⁰ hod. v Dome armády, klubovňa 328. -Ký-

20.výročie ustanovenia ZsKV ZSF

Pri príležitosti 20.výročia ustanovenia Západoslovenského Krajinského výboru Zväzu slovenských filatelistov v roku 1976 pripravuje Zdrúzenie KF Zs oblasti stretnutie s členmi bývalého KV ZSF dňa

23.marca 1996. V Dome armády v Trenčíne bude na programe cyklus prednášok z rôznych oblastí filatelia (námetová, PH, teritoriálna), propagáčná výstava a "malá burza". Organizátori pre účastníkov pripravujú poštové lístky s prítlačami k uvedenej príležitosti a k 535 výročiu rokovania Jihá z Podhradí s Matejom Korvinom. K obidvom výročiam sa v ten deň (23.3.1996) budú v Trenčíne používať príležitosné poštové pečiatky. -Ký-

POFIS oznamuje: Individuálny odber noviniek na Odborárskom námestí

Slovenská pošta, š.p., POFIS oznamuje, že individuálny odber noviniek slovenských poštových známok, ktorý doteraz bol uskutočňovaný v Bratislave v budove SP na námestí Slobody je predisponovaný do predajne POFIS na námestí Odborárov č.6 (Krížna ulica). (vkn)

Aerofilatelistické akcie v ČR

Podľa najnovších správ v INFORMÁCIACH Spoločnosti aero-

filateliu SČF vyberáme oznamenia o pripravovaných aerofilatelistických podujatiach v roku 1996 v Českej republike i niekoľko označení organizačného charakteru.

■ 3.1.1996 sa uskutoční jubilejný let ČSA Praha-Zürich (50. výročie)

■ V apríli (?) 1996 sa má uskutočniť otvárací let spoločnosti Crossair Praha-Zürich (Avro RJ-100).

■ V apríli (?) 1996 sa má uskutočniť prvý let ČSA na linke Praha-Solúň.

■ 17.6.1996 sa uskutoční jubilejný let Praha-New York (50. výročie).

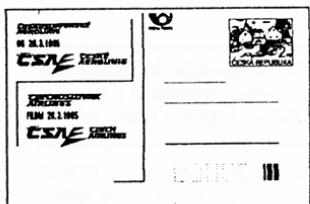
■ Členský príspevok SAF SČF na rok 1996 bol znížený na 45 Kč (oproti 50 Kč v uplynulých rokoch). Ročný príspevok vo výške 45 Kč je stanovený **aj pre členov zo Slovenska** (členovia z ostatnej cudziny platia príspevok vo výške 10 DM).

■ SAF SČF v spolupráci so spoločnosťou OLYMPSPORT pripravuje dva olympijské lety:

□ 6.4.1996 let Praha-Atény (100 rokov novodobých OH)

□ 16.7.1996 let Praha-Atlanta (LOH 1996 Atlanta, USA).

Olympijské lety je možné objednať na adresách: Olympsport, POB 13, 282 23 Český Brod alebo Bedřich Polák, POB 47, 150 00 Praha 5.

■ Aj na tohtoročný Deň aerofilateliu (sobota, 5. október 1996) spoločnosť pripravuje zaujímavý program. Súbežne sa v tomto termíne uskutoční aj valné zhromaždenie SAF SČF.

■ Na záver adresu: Spoločnosť aerofilateliu SČF, poštovní priebehadka 67, 140 00 Praha 4.

(fc-vkn)

81.svetový kongres Esperanta

81.svetový kongres Esperanta sa uskutoční v dňoch 20. až 27. 7.1996 v Prahe. Organizačný výbor kongresu, na čele ktorého stojí predseda Českého esperantského zväzu Ing.V.Kočvara, očakáva účasť 3500 až 5000 esperantistov z takmer 100 krajin sveta. Nad kongresom prevzal záštitu prezident ČR V.Havel.

Svetový kongres je už teraz propagovaný odtlačkami výplatného stroja na pošte Strážnice. Autorom obrazu OVS je K.Kočvara, rytectvé vyhotovenie Ing.arch.K.-Vlha-

Čo vydajú v Nemecku?

Uverejňujeme prehľad emisného plánu poštovej správy Spolkovej republiky Nemecko na rok 1996 (v závierke uvádzame počet známok).

11.1.96 ● Práca detskej misie v Nemecku - 150.výročie (1)

11.1.96 ● Fridrich von Bodelschwinghl - 50.výročie úmrtia (1)

8.2.96 ● Psie rasy - séria "Pre mládež" (5)

8.2.96 ● Martin Luther - 450. výročie úmrtia (1)

17.2.96 ● Philipp Franz von Siebold - 200.výročie narodenia (1)

17.3.96 ● Nemecké maliarstvo 20. storočia (3)

17.3.96 ● Námestie pri dome v Halberstadte - 1000.výročie (1)

17.3.96 ● Giovanni Battista Tiepolo - 300.výročie narodenia (1)

17.3.96 ● C. Augusta, kardinál Graf von Galen - 50.výročie úmrtia (1)

11.4.96 ● Séria "Obrázky z Nemecka": Hořštajské Švajčiarsko, Krajina okolo Saaly v Durínsku, Lesy okolo Sprévy, Eifel (4)

11.4.96 ● Emisia "Pre naše deti" - hárček (1)

3.5.96 ● Európa/Významné ženy: Paula Modersohn-Becker, Käthe Kollwitz (2)

3.5.96 ● Trhové práva vo Freisingu - 1000.výročie (1)

3.5.96 ● Nemecký divadelný spolok - 150.výročie (1)

3.5.96 ● W.Borchert - 75.výročie narodenia (1)

3.5.96 ● Porúrske slávnosti v Recklinghausene - 50.výročie (1)

13.6.96 ● Emisia "Šport" s príplatkom (4)

13.6.96 ● G.W.Leibniz - 350 výročie narodenia (1)

13.6.96 ● Akadémia umenia v Berlíne - 300 rokov (1)

18.7.96 ● Ochrana životného prostredia (1)

18.7.96 ● Heidelberg - 800 rokov (1)

18.7.96 ● UNICEF - 50 rokov (1)

18.7.96 ● L.Thoma - 75.výročie úmrtia (1)

18.7.96 ● Nemecké prírodné a národné parky - hárčekové vydanie (3)

14.8.96 ● Občiansky zákoník - 100. výročie (1)

14.8.96 ● Svetové kultúrne dedičstvo (1)

14.8.96 ● Paul Lineke - 50.výročie úmrtia (1)

14.8.96 ● Obrazy z nemeckých miest - Berlín (1)

12.9.96 ● 200.výročie Homeopatie (1)

12.9.96 ● Staré mesto Bamberg (UNESCO/1)

12.9.96 ● Život bez drogy (1)

12.9.96 ● Deň poštovej známky - 50.výročie založenia Zväzu nemeckých filatelistov (1)

9.10.96 ● Vidičcke domy - emisia "Pre sociálnu starostlivosť" (5)

10.9.96 ● A.Brückner - 100. výročie úmrtia (1)

9.10.96 ● Ferdinand von Müller - 100.výročie úmrtia (1)

18.10.96 ● Dni hudby v Donaueschingene - 75 rokov (1)

14.11.96 ● Vianoce - Narodenia Krista, Klaňanie troch kráľov (2)

14.11.96 ● Carl Zuckmayer - 100. výročie narodenia (1)

3.12.96 ● Carlo Schmid - 100. výročie narodenia (1)

Celková výška nominálnej hodnoty známok SRN v roku 1996 prestavuje 81,10 DEM (1622 Sk).
-ov-

Emisný plán maďarských príležitostných poštových lístkov na rok 1996

- 19.3. ■ Storočnica OH (medzinárodná filatelistická výstava v Aténach)
■ Medzinárodný cirkusový festival v Budapešti
■ ME v zápasení (dospelých), Budapešť
- 29.3. ■ 100 rokov Poľnohospodárskeho múzea
4. ■ 900.výročie korunovácie Kálmána Kónyvesa
- 15.5. ■ Jubileum Vzdelávacieho strediska pošty
■ Maďarské hrady (I.)
- 12.7. ■ 100. výročie Maďarského zväzu novinárov
- 14.8. ■ 10.svetové stretnutie Spoločnosti zberateľov poštových známok Sv. Gabriel, Kecskemét
10. ■ 1100-ročie v Karpatkej panve
■ II. medzinárodná filatelistická výstava ALPY-ADRIA, Keszthely
11. ■ Vianoce 1996

HOLUBIA POŠTA

V roku millesentenária a pri príležnosti 60. výročia udelenia mestských práv mestu Pestszentlőrinc a 30. výročia založenia tamoxieho klubu filatelistov, organizuje sa preprava zásielok (pigeogramov) poštovními holubmi. Miestom štátu holubov bude Ópusztaszer a ich počet sa má rovnať jubilijným rokom, teda 1100. Organizáciu celej náročnej akcie zabezpečuje Maďarský zváz filatelistov (MABÉOSZ), Maďarská pošta a ďalšie subjekty.

Bližšie informácie o podmienkach prepravy zásielok holubiou poštu a možnostach získania takýchto zásielok si možno vyžiať na adresu: MABÉOSZ-GALAMB-POSTA, H-1387 Budapest, Pf.4.

Numizmatický časopis MONEY TREND

Aktuálny katalóg nemeckých mincí od roku 1871 nájdete ako prílohu časopisu MONEY TREND č. 9/95 a 10/95. V čísle 10/95 nájdete aj katalóg rakúskych mincí.

Najrozšírenejší stredoeurópsky numizmatický časopis prináša mesačne veľké množstvo informácií na 144 stranach formátu A 4. Ročné predplatné je 498 ATS / 72 DM (výhodné je dvojročné predplatné 908 ATS / 132 DM). Časopis sa dá objednať na adresu MONEY TREND, Postfach 146, CH-9401 Rorschach, Schweiz. (ik)

BURZY

Prehľad o pravidelne konaných (výmenných schôdzkach) na Slovensku s uvedením zberateľského odboru, miesta a času ich konania (informácie uverejňujeme bezplatne - využite ich na propagáciu Vašich podujati):

BRATISLAVA

- FILATELIA, FILOKARTIA □ Kaviareň **OLYMPIA**, Kollárovo námestie □ Každú nedelu od 8 do 12 h
- NUMIZMATIKA, NOTAFILIA □ **POSÁDKOVÝ DOM ARMÁDY**, Štúrova ulica □ Každú nedelu od 8 do 12 h
- TELEFÓNNE KARTY □ Reštaurácia hotela **DUKLA**, Dulovo námestie □ Každú stredu od 16 do 18 h

KEŽMAROK

- FILATELIA □ **DOM DETÍ A MLÁDEŽE**, Starý trh č. 25 □ Každú prvú nedelu v mesiaci od 10 h

KOŠICE

- FILATELIA □ **DOM ARMÁDY**, Masarykova ulica □ Každú nedelu od 8 do 12 h
- NUMIZMATIKA, NOTAFILIA □ **VÝCHODOSLOVENSKÉ MÚZEUM**, Hviezdoslavova 3 □ Každú nedelu od 9 do 12 h

LEVICE

- FILATELIA □ **CK JUNIOR**, Sládkovičova ulica □ Každú druhú a štvrtú nedelu v mesiaci od 9.³⁰ do 12 h

NITRA

- FILATELIA, FILOKARTIA □ **DOMINO**, Štefánikova trieda □ Každú prvú nedelu v mesiaci od 8 do 12 h

PIEŠŤANY

- FILATELIA □ Centrum voľného času **AHOJ**, Teplická 83 (opróti Vojenskému kúpeľnému ústavu) □ Každú nedelu od 8.³⁰ do 11.³⁰ h

PREŠOV

- FILATELIA □ **ČIERNY OROL** (PKO), Hlavná ulica 50/a, I. poschodie (miestnosť nad vchodom) □ Každú nedelu (okrem sviatkov a prázdnin) od 10 do 12 h

PRIEVIDZA

- FILATELIA □ Kaviareň hotela **MAGURA** □ Každú nedelu (okrem sviatkov) od 8 do 10.³⁰ hod.

TRENČÍN

- FILATELIA □ **KULTÚRNE STREDISKO**, Dlhé hony □ Každú nedelu od 9 do 12 h
- FILATELIA, NUMIZMATIKA □ **DOM ARMÁDY** □ Každú druhú sobotu v mesiaci od 7 do 12 hod.

Pozývame Vás na celoštátnu filatelistickú burzu
v Bratislave-Petržalke
V sobotu 30.3.1996

Celoštátna burza
poštových známok
a ďalšieho filat.materiálu

ŽILINA

17.marca 1996
Závodný klub Slovena
pri futbalovom štadióne
(cca 500m od hl.stanice)

POZVANIE NA BURZU DO ZVOLENA

Klub zberateľov vo Zvolene usporiadá dňa **20.apríla 1996** (sobota) burzu filatelistického, numizmatického, filokartistického a ďalšieho zberateľského materiálu.

Burza sa uskutoční v priestoroch WUSAM a.s., Buzulucká 3, Zvolen od 8 do 12 hod.

AUKCIE

NUMIZMATICKÉ AUKCIE v roku 1996 v Európe

- **MÜNCHEN (BRD)** - 22. až 24. 4.1996, Dieter Gorny, ☎ 089 / 22 68 76
- **BRÜSSEL (B)** - 27.4.1996, Jean Elsen, ☎ 02 / 734 63 56
- **FRANKFURT/M (BRD)** - 30.4. až 4.5.1996, Dr.Busso Peus, ☎ 069 / 597 02 81
- **MÜNCHEN (BRD)** - 8. až 11.5. 1996, Gerhard Hirsch, ☎ 089 / 29 21 50
- **FRANKFURT/M (BRD)** - 13. až 15. máj 1996, Frankfurter Münzhandlung, ☎ 069 / 28 77 77
- **BRÜSSEL (B)** - 15.6.1996, Jean Elsen, ☎ 02 / 734 63 56
- **MÜNCHEN (BRD)**, Mergentheim, Bankhaus Partin - 5. až 6.9.1996, ☎ 07931 / 59 25 01
- **BRÜSSEL (B)** - 21.9.1996, Jean Elsen, ☎ 02 / 734 63 56
- **MÜNCHEN (BRD)** - 25. až 28.9.1996, Gerhard Hirsch, ☎ 089 / 29 21 50
- **OSNABRÜCK (BRD)** - 8. až 11.10.1996, Fritz Rudolf Künker, ☎ 0541 / 96 20 20
- **ZÜRICH (CH)** - 23. až 25. 10. 1996, Hess - Divo, ☎ 00411 / 221 1885
- **FRANKFURT/M (BRD)** - 30. 10. až 2.11.1996, Dr.Busso Peus, ☎ 069 / 597 02 81

Prehľad filatelistických aukcií (marec-apríl):

16.marec BRNOFILA, BRNO

- 17.marec PROFILA BUDAPEŠŤ
- 23.marec APOLLOFILA PRAHA
- 30.marec ALBUM BRATISLAVA
- 6.apríl KLIM BRNO 20.apríl PROFIL PRAHA

AUKCIE DOROTHEUM VIEDEŇ

- 21.3. Športové a polov. zbrane
- 26.3. Umenie 20. storočia
- 20.4. Užité umenie Ázie
- 15.4. Mince, bankovky**
- 16.4. Secesia
- 17.4. Umenie 19. storočia
- 18.4. Bábiky, hračky
- 23.4. Rukopisy, autogramy
- 23.4. Starožitnosti
- 24.4. Umenie 20. storocia
- 25.4. Hudobné nástroje
- 26.4. Vreckové a náram.hodinky
- 26.4. Filatelia**

VÝSTAVY

OLYMPFILA '96 BRATISLAVA

O národnej výstave s medzinárodnou účasťou OLYMPFILA '96 BRATISLAVA, ktorej termín (13.- 27.apríl) sa nezadržateľne blíži, prinášame aj v dnešnom čísle Zberateľa nové informácie.

■ Nad výstavou prevzal záštitu minister dopravy, pôšt a telekomunikácií SR Alexander Rezeš.

■ K výstave vydá Slovenská pošta, š.p. celinovú obálku Štátny znak (8 Sk) s prítlačou loga výstavy.

■ Výstavný katalóg bude obsahovať rad informácií o výstave,

vystavených exponátov, výstavnej jury, organizátoroch i sponzoroch výstavy. Okrem toho bude v ňom rad zaujímavých článkov a štúdií. Nevydané olympijské známky, Z histórie olympizmu, Séria športových známok SŠ (s pečiatkami, ktoré ešte neboli nikde uverejnené) a ďalšie príspevky.

■ Súčasťou výstavného katalógu bude čiernotlač známky 100 rokov OH - A Szokol. Čiernotlače budú vydané v celkovom náklade 7 tisíc kusov, z toho 2 000 kusov so svetlotlačou loga výstavy, ktoré budú vložené do výstavného katalógu.

■ Organizačný výbor pripravuje vydanie katalógu všetkých československých, ale aj slovenských poštových známok s námetom olympijských hier a športu (1918-1995).

■ K prihláškam exponátov priprabili zberky z Poľska: V kategórii **A** - A.Detyniecki Olympijskí medailisti, R.Kiczek Olympijské lety. V kategórii **B** - J.Babut Poľsko a šport, J.Kosmala História poľského športu, A.Karwacki Hokej na tráve.

■ Počet mládežníckych expónatov sa zvýšil na 26. Celkový počet prihlásených exponátov ku dňu 15.2.1996 predstavuje 235 výstavných plôch.

-vkn-

Výstava známok a mincí ÖVEBRIA '96 / GRAZ

V dňoch 17. až 19. mája 1996 sa uskutoční v rakúskom Grázi výstava poštových známok a mincí s olympijskou a športovou tematikou ÖVEBRIA '96. Výstava je

rangu (na úrovni celoštátnej) bude venovaná 100 výročiu vzniku novodobých olympijských hier a bude súčasťou veľtrhu Grazer Messe International.

-ik-

VÝSTAVY POŠTOVÉHO MÚZEA PRAHA

- **POŠTA V GHETTU TEREZÍN**, od 5. do 21.3.1996
- **Bedřich Housa: Poštovní známky**, od 3. do 28.4.1996. Príležitostná pošt. priehradka 6.4.1996 od 10 do 16 hod., Autogramiáda v rovnaký deň od 10 do 12 hod. (fc)

PROFILA BUDAPEŠŤ
AUKCIE, VÝKUPY ZNÁMOK
A POHĽADNÍC

Adresa: 1088 Budapest, VIII.
Szentkirályi 6.
Tel.: 36-1-267-2494
Fax: 36-1-267-2496

VÝSTAVY V MAĎARSKU

Z kalendára filatelistických výstav v Maďarsku v roku 1996 vyberáme:

HUNGARIA 1100, medzinárodná výstava, Budapešť, 12.-18. august 1996

Spoločnosť zberateľov poštových známok Sv. Gabriel, 10. svetové stretnutie spojené s výstavou, Kecskemét, 14.-17. august 1996.

MAFITT-SZALON, výstava exponátov poštovej histórie, Budapešť, 23.-25. august 1996.

II. ALPY-ADRIA, medzinárodná výstava, Keszthely, 4.-13. október 1996 (sd)

Výstavy v Poľsku v roku 1996 (výstavy II. stupňa)

ŠTYRI STOROČIA VARŠAVY ako hlavného mesta Poľska, Varšava, 21. až 30.4.1996

WROCŁAW '96, Wrocław, máj 1996

130 ROKOV ZÁVODNEJ ROBOTNICKEJ ŠKOLY, Lódź, 1. až 5.6.1996

BYDGOSZCZ - 650, Bydgoszcz, 13. až 21.9.1996

MILITARIA '96, výstava pri príležitosti Medzinárodného zbrojárskeho veľtrhu, Kielce, september 1996

50. VÝROČIE FILATELISTICKÉHO HNUTIA v Západnom Poľsku, Štětín, október 1996.

(pripravil jm.)

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

ODIŠIEL J. PŘIHODA

S hlbokým žiaľom sme prijali správu o úmrtí pána Jozefa Přihoda z Vrútok, ktorý po krátkej chorobe ukončil svoju pozemskú púť dňa 16. januára 1996 vo veku 80 rokov.

Pán Přihoda má veľké zásluhy za rozvoj organizovanej filatelie na Slovensku, osobitne v stredoslovenskom regióne. Poznali sme ho ako čestného, svedomitého a zanieteného zberateľa i funkcionára.

Redakcia časopisu Zberateľ navyše stráca v Jozefovi Přihodovi aj skvelého spolupracovníka pri spracúvaní neuradných prítlaci na slovenských poštových lístkoch.

Čest' jeho pamäti!

Redakcia

PRINZ

Najširší sortiment
najprijateľnejšie ceny

Hlavný dodávateľ ochranných fólií, zásobníkov a ďalších potrieb pre zberateľov známok a minci, pre pošty, filatelistické agentúry a vydávateľov.

Vyše 25 rokov služby
svetovému obchodu

Informácie: Firma ALBUM, Lazaretská 11, 811 08 Bratislava, ☎ 07/367 411

Slovenské papierové peniaze v rokoch 1939 - 1945

(Dokončenie z minulého čísla)

Súčasne s prípravami drobných štátoviek prebiehala v posledných mesiacoch roku 1944 príprava 100-korunovej štátovky (azda ako poistka proti zlyhaniu objednávky tlače II. vydania 100-korunovej bankovky). Rozmery nevydanej 100-korunovej štátovky sú rovnaké ako rozmery bankovky tej istej hodnoty. Návrh ľicnej strany je variáciou rubovej strany 10 a 20-korunáčky tvaru II., s jednoduchým textom v ľavej časti bankového poľa a v jeho pravej časti so zátiším s ľudovou keramikou a rezbami doplnenými snopom obilia a ozubeným kolesom - symbolmi poľnohospodárstva a priemyslu. Rubová strana nevydanej 100-korunáčky sa riešila ako kompozícia jednoduchých gilošových ružíc a rámcov. Použitie motívov z rubovej strany štátoviek nižších hodnôt na ľicnej strane tejto 100-korunáčky a podstatne tematicky jednoduchšia rubová strana potvrdzuje veľkú časovú tieseň, v ktorej 100-korunáčka vznikala i jej núdzový charakter. Dňa 14.10.1944 sa v Ružomberku rokovalo o výrobe papiera pre jej tlač. Výroba sa však podľa zachovaných materiálov nezačala. Skúšobné náťaľky sú vytačené na papieri určenom pre 10-korunáčku. V lete 1945 bol návrh 100-korunáčky upravený na 2000-korunovú poukážku vydanú Československou republikou. Platila však len na Slovensku.

Nevydaná 5000-korunáčka má napriek vysokému nominálu, veľkým rozmerom a víditeľnej snahe o monumentálnosť viaceré zjednodušenia a nedostatky. Okolie medailónu s portrétom na ľicnej strane a priestor okolo štátneho znaku na rubovej strane pôsobia nedoriešene. Portrét kniežaťa Mojmíra I. je prevzatý zo 70-halierovej známky zo série Kniežatá (jej autorom je Jozef Vlček, autorom námetu celej súradnice Dr. Jozef Cinclík - umelecký referent Matici slovenskej v Turčianskom Sv. Martine). Veniec ovocia okolo štátneho znaku sa nápadne podobá pásu s ovocím na ľicnej strane československej 1000-korunáčky z roku 1934. Časť podtlači, štýl a úroveň gilo-

ši sa zhodujú s nevydanou 100-korunáčkou. Podobné je i riešenie rámcika bankového poľa.

Nevyriešená ostáva otázka autorstva návrhov bankoviek a štátoviek tlačených v Neografií. Porovnaním kompozície obrazu, ornamentálnej výzdoby a charakteru umeleckého rukopisu môžeme s istotou vylúčiť A.Kajlichu a Š.Bednára. Porovnaním s inými slovenskými cenninami tej doby (poštové známky, akcie SNB) a umeleckého výrazu ich autorov vyslovujeme hypótezu, že ich autorom bol aspoň v prípade 10, 20 a 100-korunáčky Martin Benka. Túto domienku možno vzťahovať aj na 5 a 1-korunáčku, najmä zobrazením mladého muža v klobúku, opakujúcim sa na viacerých Benkových obrazoch v 40-tych rokoch. Nepriamo tento názor podporuje aj skutočnosť, že M.Benka žil v Martine a mohol teda s tlačiarňou na tvorbe spolupracovať. Navyše bol v piateľskom vzťahu s ministrom financií Dr.M.Pružinským. V prípade 5000-korunáčky je však autorstvo M.Benku nepravdepodobné.

Veľkomoravské knieža Mojmir I. podľa predlohy 70-halierovej známky na nevydanej 5000-korunáčke

S príchodom sovietskych, rumunských a československých vojsk sa na Slovensku vydávali československé vojenské poukážky, emitované Československým menovým úradom. Išlo o jednoduché platidlá vytačené v roku 1944 v Moskve na objednávku československej vlády v Londýne. Boli to jednoduché koláže prefabrikovaných gilošových kompozícií. Od konca roku

201

041306

Slovenská tiščiarunová bankovka s kolkom

1944 sa používali v československom armádom zbere a 24. 3.1945 sa stali zákonným platidlom na Slovensku so spätnou platnosťou od 1.2.1945. Hoci ich platnosť bola 19.5.1945 rozšírená aj na územie Moravy a Čiech, v cestovnom styku sa vzhľadom na výšiu hodnotu slovenskej koruny (podľa nariadenia SNB zo 16. 8.1945 1 Ks = 1,1 K) považovali za slovenské peniaze. Rozvinul sa s nimi aj čierny trh. Centrum vtedajších "vekslákov" bolo v Bratislave pred "ASO-m" - neskôr ochodným centrom Kamzík.

Dňa 3.júla 1945 nariadiila SNR, aby sa okolovali všetky obiehajúce platidlá od 100 korún vyššie. Vznikla tak modifikovaná emisia slovenských bankoviek a československých vojen-

ských poukážok. Podľa literatúry kolkovanie malo zabrániť živelnej emisii peňazí a zneužití veľkého množstva bankoviek, ktoré vyviezli niektorí prominenti pri úteku do Rakúska. Dôvody však boli širšie. Nemeckým jednotkám operujúcim na Slovensku sa vyplácali pravidelné veľké sumy slovenských korún. Nemecká armáda dostala do daru veľkú časť z peňazí (268,4 mil.Ks) ukrytých po potlačení SNP v Harmanci. Tesne pred prichodom frontu vypravili z Bratislavы smerom k Šaštinu evakuačný transport s 1,125 mld. Ks. Transport bol zadržaný, no časť bankoviek sa stratila. Jednotky Červenej armády zabavili počas vojnových operácií na Slovensku v rôznych peňažných ústavoch asi 30 miliónov Ks a asi 20 miliónov pengő. Ďalej po oslobodení Bratislavы

27. Júl

037647

2000-korunová poukážka z roku 1945

vyhlásila trofejné komisia 2. Ukrajinského frontu štyri bratislavské banky za trofejnú korist' (Union banka, Nemecká obchodná a úverová banka, Bratislavská I. sporívá banka a SIGNUM, úverné a obchodné spoločenstvo remeselníkov a gázdov), kde okrem uložených cenných papierov a cennosti zabavila aj niekoľko miliónov korún v hotovosti. V cudzích rukách sa teda nachádzali veľké korunové hotovosti, ktoré mohli nebezpečne vplyvať na stav obeživa.

Kolkование prebiehalo postupne a bolo ukončené 29.9.1945. V Čechách a na Morave to vyvolalo znepokojenie a obavy o osud peňazí. Keďže vojenské poukážky boli de facto celoštátnym platidlom, kolkowanie sa prijímalo s nevôlou ako jednostranný akt SNR. Dočasná správa NBCS v Prahe však jeho dôvody uznávala a pokúšala sa vysvetliť zmysel kolkowania obyvatelstvu. Kolkowanie vyvolalo protesty velenia Červenej armády - údajne sťažovalo pohyb vojsk medzi Slovenskom a Moravou. Preto príslušníkom Červenej armády povolili nadalej používať neokolkované platidlá.

Na kolkowanie sa použili kolky s portrétom T.G.Masaryka vytlačené na jar 1944 v tlačiarne Thomas de la Rue v Anglicku. Keďže počas ich prípravy nevedeli presne účel, na aký sa použijú, rozlišovali ich farbou a rôznymi písmenami. Na slovenské bankovky sa použili pôvodné kolky vyrobené v Londýne, na vojenské poukážky kolky dodatočne pretlačili v novej moskovskej cenenovej tlačiarne GOZNAK hodnotovými číslami 100, 500 a 1000. Dňa 24.8.1945 sa okolované obeživo doplnilo ešte 2000-korunovou poukážkou. Predstavovala poslednú z radu slovenských papierových platidiel vydaných alebo pripravovaných v rokoch 1939-1945. Do obehu bola daná už počas príprav menovej reformy 31.10.1945, ktorá ukončila platnosť všetkých slovenských papierových platidiel.

Krátko obdobie 1939-1945 zanechalo rad technický, výtvarná a ideovo hodnotných bankoviek, ktoré sú dôstojným reprezentantom slovenskej kultúry a vďačným objektom bádateľského i zberateľského zájmu.

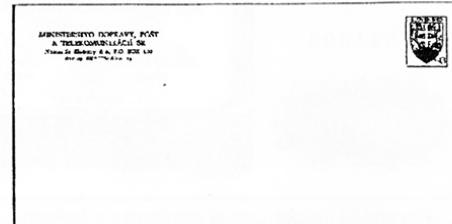
Ing.Zbyšek Šustek, Csc.

Pramene: 1.Korešpondencia medzi ministerstvom financií a Štátnej mincovňou v Kremnici, Slovenský národný archív v Bratislave.

2. Zápisnice z bankovej rady, užieho vedenia a ekonomickeho odboru NBCM, archív ŠBČS Praha.

MINISTERSKÁ NOVOROČNÁ CELINA

V decembri minulého roku vydalo Ministerstvo dopravy, pošti a telekomunikácií Slovenskej republiky (MDPaT SR) služobnú celinovú obálku, v ktorých vedúci pracovníci ministerstva rozosielali novoročné pozdravy predstaviteľom štátu a zahraničným partnerom.

Celinová obálka (s rozmerom 22 x 11 cm) je so známkou Štátneho znaku SR v nominálnej hodnote 8 Sk, názvom ministerstva a jeho adresou. Rovnakú známku má práv celinová obálka SR vydaná 3. mája 1995.

Služobná celinová obálka vyšla v náklade 2 tisíc kusov. Sto kusov venoval minister Alexander Rezeš účastníkom slávnostného zhromaždenia ku Dňu slovenskej poštovej známky a filatelite 18. decembra 1995. Z toho päť kusov dosiaľ autorí známk, ocenených ako najkrajšie v roku 1995.

Zvyšné služobné celinové obálky sa použili na reprezentačné účely v poštovom styku. Minister A. Rezeš mal k dispozícii 500 obálok. Jeho novoročné pozdravy pozostávali z novoročenky s nalepenou vianočnou známkou č. 81 a malého grafického listu s modrou oceľotlačou motívom FDC známky č. 80 (50. výročie OSN).

(Cj)

BALÍKOVÁ BOMBA

Nelakajte sa, prosím, nebude reč o pekelnom stroji umiestnenom teroristami do balíkovej zásielky, ale o záležitosti rýdzou filatelistickej. "Frankatúrovými bombami" sa zvykne v ľudovej filatelickej terminológii označovať neobvykle vysoká frankatúra, pozostávajúca spravidla z väčšieho počtu známk s vysokou nominálnou hodnotou. Vo väčšine prípadov ide o cenné listy s vysokou poistnou cenou alebo fažšie letecké zá-

Pro poštovní nálepku **V 22** PRAGA 1

Poštovní průvodka

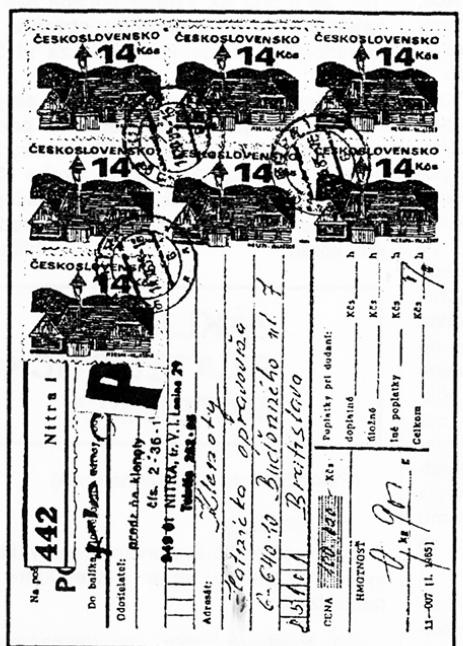
Do balíku vložte opis adresy odesilatele a adresátu

Odesíatel: **NARODNÍ PODNIK
ZÁVOD PRÁRA
adresový úřad
112 91 Praha 1, Jasanová 8**

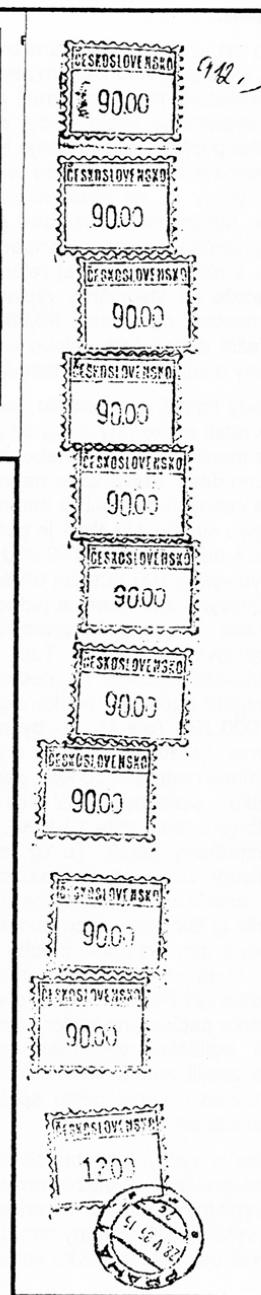
Adresát: **Klenoty Bratislava
sklad dr. Kováč
Gagarinova 5
826 39 Bratislava**

CENA **90,- Kčs** Kčs **Poplatky při dodání:**
 doplatek ..... Kčs ... h
 úložné ..... Kčs ... h
 jiné poplatky ..... Kčs ... h
 Celkem ..... Kčs ... h

HMOTNOST: **9 kg** S

Obr. 1

Obr. 2

sielky do zámoria. Niekoľko takýchto "bômb" bolo opísaných v časopise *Filatelie* (pozri napr. titulnú stranu č.4/94).

Ale nemusia to byť vždy iba známkami bohatu polepené obálky, ktoré pritiahnú záujem zberateľa. Zaujímavá frankatúra môže vzniknúť aj pri použití odtlačku výplatného stroja tedy, ak na úhradu príslušného poplatku nepostačuje jediný odtlačok s maximálne možnou hodnotou vo výplatnej "známke". Vtedy sa na zásielku odtlačí viacero odtlačkov, pokým sa nedosiahne požadovaná suma výplatného. Známe sú prípady takýchto celistvostí z obdobia menovej reformy v ČSR (1953), pretože na vtedajších výplatných strojoch sa dalo nastaviť maximálne 99,99 Kčs, čo už napr. na fažší doporučený, alebo kombinovaný doporučený a súrny list nepostačovalo.

Podobné prípady nastali aj v období, keď sa poštové poplatky rátali na koruny a nie desiatky korún, ako počas menovej reformy, alebo ako je to už pomaly bežné dnes. Stáva sa to najmä pri cenných listoch a cenných balíkoch s mimoriadne vysokou poistnou sumou. Na obr.1 je poštová poukážka k balíku s udanou cenou 100 000 Kčs, pričom poplatok vo výške 106 Kčs bol uhradený siedmimi 14-korunovými známkami a jednou 2-korunovou známkou + doplatnou známkou 6 Kčs (na rube poštovej poukážky). Táto frankatúra sa ešte ako-tak zmestila na poukážku. Zaujímavejší je prípad odoslania balíka s poistnou cenou 907 000 Kčs (obr.2). Tu by nepomohlo ani vylepenie výplatných známkov s tedy najvyššou nominálnou hodnotou 20 Kčs, pretože na úhradu poplatku - statičných 912 Kčs - by ich muselo byť 45 (a k tomu ešte 12 Kčs), teda takmer celý priebehrový hárrok. Tu už mohol pomôcť iba vyplatný stroj, no pri maximálne možnej hodnote odtlačku 99 Kčs (neberúc do úvahy halier) bolo aj tak potrebných minimálne 10 odtlačkov. Kam s nimi na malej ploche poštovej sprievodky, ktorá však tiež nemohla byť celá využitá na odtlačky? Pošta Praha 1 to vydala pripojením hárku papiera, na ktorom umiestnila dokonca 11 odtlačkov výplatného stroja (hodnotu 90 Kčs zvolili zrejmé kvôli ľahšiemu počítaniu). Ten potom vykonal cestu spolu so sprievodkou na miesto určenia.

V dnešnej dobe je výskyt podobných celistvostí menej pravdepodobný, pretože novozavádzané systémy výplatných strojov sú prispôsobené na výrazne vyššie poštové tarify tým, že na nich možno nastaviť bezmála tisícovku korún.

Ing.M.Bachratý

10. numizmatická aukcia KLANT

Dvadsaťtretoprvého januára tohto roku sa uskutočnila v Trenčíne numizmatická aukcia firmy KLANT, dnes asi najsilnejšia zo všetkých na Slovensku. Z ponúkanych 500 položiek bolo vydražených 342, t.j. 68 percent.

Najvyššiu cenu dosiahla položka s najvyššou vyzvolávacou cenou 69 000 Sk. Bola to zlatá 2-uncová medaila *J.Tisa* s limitovaným nákladom 26 číslovaných kusov, ktorá sa predala za 80 000 Sk (+10%). Iste najzaujímavejšou položkou bol však čs. *5-halier* z roku 1924, najvzácnnejšia československá minca. Z vyzvolávacej ceny 45 000 Sk sa nakoniec minca predala za 50 000 Sk.

O sile aukcie svedčí 37 položiek "zo žltého kova", široká ponuka starých gréckych a rímskych mincí (69 položiek). O obľúbenosti dvojzlatiek a zlatiek *FJ I.* svedčí predanie 72 z 84 položiek.

Z mincí Slovenska zaujala skúšobná razba 50 Ks *J.Tiso* z roku 1944, ktorá sa predala vlastne "len" za 6 500 Sk. Lepšie dopadli dve novodobejšie RR: *10 Sk razených v striebre*, limitovaná razba 500 kusov. Predali sa za 11 500 a 12 000 Sk.

Pomerne s nízkou úspešnosťou sa predávali "exotiká", z vyznamenaní dosiahli pekné ceny vojenské smaltované kríže: *Slovenský* zo 4 500 vydražili za 7 000 Sk a *R.-U.* z roku 1849 za 3 900 Sk. Z bankoviek dopadla najlepšie *50-korunačka* z roku 1922, ktorá sa predala za 4 400 korún.

-hf/fk-

ZÁKLADNÉ FILATELISTICKÉ MATERIÁLY

(Pokračovanie z minulého čísla)

2. Celiny

Celiny sú poštou vydávané ceniny, ktoré majú vytlačenú známku resp. údaje, ktoré známku nahradzujú.

2.1. Poštové lístky - sú najrozšírenejšou a najviac používanou celinou. Vyskytujú sa vo viačerých vyhotoveniach, napr. obrazové lístky, lístky s odpoveďou (tie sa v súčasnosti už nepoužívajú).

2.2. Pohľadnice s natlačenou známkou - sú celiny, kde jednu stranu tvorí obrázok resp. fotografia a druhú priestor pre adresné údaje, text a natlačená známka.

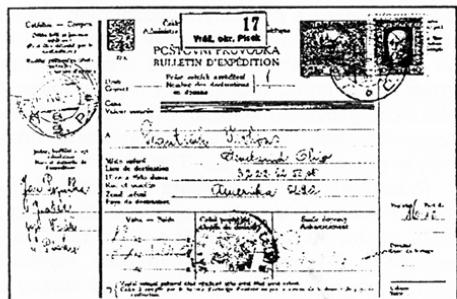
2.3. Obálky s natlačenou známkou - známka býva spravidla vytlačená na obálkach bežne používaných rozmerov. Pomerne často býva ľavá strana adresnej časti doplnená o obrázok, kresbu.

2.4. Zálepka - vznikla natlačením známky na hárrok papiera, ktorý má na troch stranach okraja nanesený lep. Tento okraj je spravidla od samotnej plochy pre správu oddelený perforáciou alebo priesekom. Po napísaní textu sa hárrok zloží a jeho okraje zalepia. Natlačená známka mala hodnotu výplatného za obyčajný list prvého stupňa hmotnosti. V súčasnosti sa u nás tento druh celín, ktorý mal formát približne A5, nepoužíva.

2.5. Zálepny hárrok - bol to obdobne ako zálepka hárrok papiera, ale väčšieho formátu (A4) s natlačenou známkou. Na dvoch okrajoch bol nanesený lep, ktorý umožňoval po dojnsásobnom zložení zálepny hárrok uzavrieť. Ani zálepny hárrok sa v súčasnosti nepoužíva.

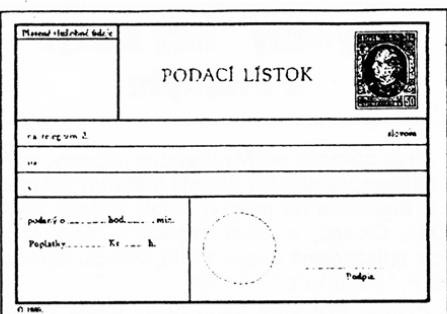
2.6. Aerogram - je zvláštny druh zálepkys, vyhotovený na zvlášť tenkom papieri. Dopravuje sa letecky za znižený poplatok. Aerogram vydaný slovenskou poštou v roku 1993 patrí medzi najzaujímavejšie a najkrajšie celiny vydane na Slovensku.

2.7. Peňažné poukážky s natlačenou známkou používala na našom území uhorská, maďarská a v poprevratovom období i československá poštová správa.

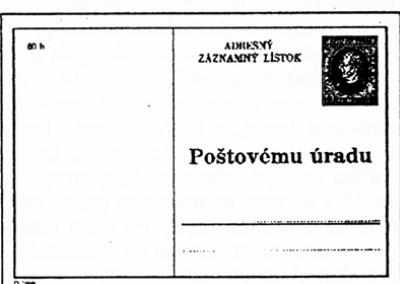

2.8. Balíkové sprievodky s natlačenou známkou nahradzajúcou kolok boli vydávané československou poštovou správou v rokoch 1919-1922. Boli vydané obyčajne i dobiekrové sprievodky pre domáci i zahraničný poštový styk.

2.10. Podacie lístky k telegramom s natlačenou známkou sa používali ako potvrdenky pre odosielateľov telegramu na základe ich žiadosti a po zaplatení zvláštneho poplatku. Používala ich československá poštová správa a slovenská poštová správa v rokoch 1939-1945. V súčasnosti sa v celinovej úprave nepoužívajú.

2.11. Adresné záznamné lístky s natlačenou známkou slúžili na podanie žiadostí na doposlanie, resp. doručenie poštových zásielok na novú alebo dočasné adresu. V súčasnosti sa nepoužívajú. Ich výskyt v použitom stave je výnimočný.

2.12. Poštové príkazné hárky s natlačenou známkou boli určené k vybraniu pohľadávok od adresáta pre odosielateľa poštou a to na základe predložených faktúr. Poštovné príkazné hárky sú dvojdiele. Jednu časť tvorí príkazný list a druhú príkaznú poukážku. V súčasnosti sa nepoužívajú. V použitom stave sa vyskytujú jedine.

2.13. Poštové výberky (príkazy) s natlačenou známkou boli určené na vybratie dĺžnej čiastky pre odosielateľa od adresáta bez priložených faktúr. Táto celina je dvojdielelna - skladá sa z vlastnej výberky (príkazky) a z výberkovej (príkazkovej) poukážky. V súčasnosti sa nepoužívajú. Ich výskyt v použitom stave je zriedkavý.

2.14. Iné menej používané, resp. vyskytujúce sa celiny sú napr. úsporný listok používaný uhorskou poštovou, daňový listok používaný uhorskou správou a maďarskou poštou, pigeogram atď.

D. Evinic

(Pokračovanie v budúcom čísle)

Nevydaný "Žltý motýl" z Promptu

Prvú zákazku od Ministerstva dopravy, pôšť a telekomunikácií SR získala tlačiareň Prompt, a.s. Bratislava na poštový lístok, vydaný 29.3. 1995. Ďalšou, a zatiaľ poslednou dodávkou, bola príležitostná prítlač k 200. výročiu narodenia P.J.Šafárika z 13.5.1995.

Prompt mal pred troma rokmi oveľa väčšie ambície - z vlastnej iniciatívy sa tátu tlačiareň uchádzala o tlač poštových známok SR ofsetovou technológiou. Ako ukážku svojich možností v Prompte navrhli v septembri 1993 skúšobnú známku s nápisom Slovenská republika a s "nominálnou hodnotou" 6 Sk. Celkom vytlačili približne 2 500 známok na tlačových listoch po 50 kusoch (presný náklad sa nepodarilo zistiť, pretože sa nezachovali výrobné záznamy).

Autorka výtvarného návrhu, vtedajšia grafička Promptu Ing. Katarína Polakovičová, zvolila pre známku dekoratívny motív - na tmavomodrom podklade dominuje žltý Vidlochvost feniklový, doplnený gilošovou kompozíciou, typickou pre grafiku cenných papierov. "Žltý motýl" mal rozmer 27 x 45 mm, rovnako ako kolky, ktoré v Prompte tlačia od leta 1993. "Pri inom rozmere by sme museli meniť raznice na perforáciu, čo by predzajalo skúšobnú tlač. Snažili sme sa vtedy s minimálnymi nákladmi predvíť, čo dokáže naša technika" - vraví vtedajší riaditeľ Promptu Ing. Jozef Šafár. Skúšobnú známku zhotovili päťfarebnou ofsetovou tlačou. Pri tejto technológii sa každá farba tlači zvlášť a výsledný produkt sa ľahšie falsova.

MDPT SR iniciatívu Promtu odmietlo. Bolo to v čase, keď sa pozornosť sústredovala na nevydaný projekt Státnej tlačiarne cenín v Bratislave, keď práve rozbiehali tlač prvého aerogramu. Iniciatíva Promptu nezapadala ani do tvořiacej sa koncepcie známkovej tvorby. Ofsetovú tlač akceptuje len pri poštových listoch a prítlačiach na FDC. "Ofset a priori neodmietame, avšak uprednostňujeme

techniku oceľotlače. Okrem nenapodobiteľnosti a vyššej kvality umožňuje výraznejšie umelecké stvárnenie známky v porovnaní s ofsetom, kde ide len o fotomechanickú reprodukciu" - vysvetluje PhDr. Antónia Paulíniová z MDPT.

Napriek odmiestavému stanovisku Prompt predstavil skúšobnú známku verejnosti na výstave Printing v októbri 1993. Časť nákladu rozdali návštevníkom, zvyšok neskôr skartovali. Skúsenosť s poštovými známkami prežíva v Prompte dodnes. Na výstavách Printing v Bratislave a Finex v Banskej Bystrici sa tlačiareň každoročne prezentuje ďalšími "propagačnými známkami", aby predviedla, že "nič polygrafické nám nie je cudzie...". Propagačné tlače rozdávajú vo výstavnom stánku, kde možno vidieť aj dvadsať blok "Žltého motýla" nalepený na paneli, ktorý je súčasťou stálej expozície tlačiarne.

Rozširovaním propagačných tlačí môže dôjsť k zámene s pôvodným skúšobným "Žltým motýlom". Majú rovnaký kolkový rozmer, avšak sa odlišujú motívom - v strede propagačných známok je v kruhu Bratislavský hrad, doplnený klasickou gilošovou kompozíciou v rôznych farebných odtieňoch. Namiesto nominálnej hodnoty je nápis PROMPT a.s. Tlačiareň cenín.

Prompt vznikol 1. decembra 1990 ako dcérská spoločnosť Všeobecnej úverovej banky, ktorá vlastní 80 percent akcii a Slovenskej kartografie s 20-percentným podielom. Nosnou časťou programu sú vkladné a šekové knížky a cenné papiere. Zameriava sa aj na štátne cenniny - okrem poštových lístkov tlačí kolky a kontrolné pásky na spotrebiteľské balenie liehu. Dizajnéri z Promptu spracovali grafické návrhy občianskych preukazov a pasov so znakom Slovenskej republiky.

Ľuboš Jurina

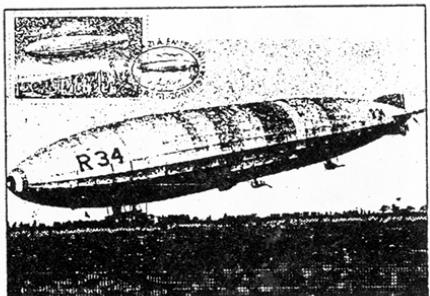
OŽIVENIE ZBIERANIA CARTES MAXIMUM?

(Pokračovanie z minulého čísla)

Zbieranie analogických pohľadníc si od svojho vzniku neľahko hľadalo objekty zberateľského záujmu. Známky tu boli, ale vhodné pohľadnice bolo treba trpezivo zháňať. Za jedny z prvých možno považovať grécke CM so známkami k 1.olympiade 1896, ďalej CM s portrétmi panovníkov rakúskeho cisárstva, alebo k 60.výročiu panovania Františka Jozefa, ktoré vyšli v roku 1908. Je známych i niekoľko podobných CM z rokov 1.svetovej vojny (Belgicko, Nemecko, Rakúsko-Uhorsko, Francúzsko). Dnes patria k vzácnym podobne ako CM k prvým olympijským hrám roku 1896 v Aténach.

To boli súčasne jedny z prvých krokov tohto zberateľského odboru a hľadania jeho ciest. A boli to kroky osamelých záujemcov. Až koniec 30. rokov začal byť pre nich priaznivejší. Prispelo k tomu vydávanie rozličných pohľadnic a tiež pestrejšie námety poštových známok. Tak sa okruh zberateľov pomaly rozširoval. No niektoré problémy získavania vhodných pohľadníc, tvorby CM, zberateľskej praxe, úskalia tvorby a úpravy zbierok zostávali a stretávame sa s nimi i v súčasnosti.

Základnými náležitosťami pri tvorbe analogických pohľadníc - ako sme už spomenuli - sú poštová známka, pohľadnica a poštová pečiatka.

Obr.1 - Rumunská CM s leteckou známkou (britská vzducholoď R 34)

Poštové známky

Prvou deklarovanou zásadou je, že poštová známka má byť vydaná oprávneným vydavate-

lom, a to výplatná. Pravda, sem treba zahrnúť nielen "bežné" výplatné známky, ale aj známky príležitostné, letecké (obr.1), železničné, expresné ap. Zásady vylučujú z tohto okruhu známky doplatné. Odmietať stanovisko k známkom doplatným vychádzalo z toho, že tieto známky boli alebo sú námetovo málo zaujímavé (poštové symboly, číslice, ornamenty). Dnes i tieto známky prinášajú nové námety (napr. kvety, chrobáky ap.) a už poznáme aj CM s týmito doplatnými známkami (napr. francúzske).

Pohľadnice

Zložitejšia je situácia so získavaním vhodných pohľadníc. V pravidlách sa hovorí, že obraz na pohľadnici má byť čo najviac vecne zhodný s obrazom na poštovej známke alebo s niektorou časťou zobrazenou na známke. Kým tento filatelistický odbor bol v začiatkoch, bolo treba veľa trpezlivosti, informácií i času než sa vhodná pohľadnica objavila.

Obr.2 - Čs. CM s výplatnou známkou a dennou pečiatkou (Nitriansky hrad, Nitra)

Najvydanejšimi tu boli, a aj dodnes sú, obchodné pohľadnice pre potrebu občianstva, najmä s obrazmi miest a ich časti. K takýmto pohľadniciam existuje aj značný počet vhodných známok (obr.2). Ich časťou nevýhodou býva nedostatok vhodného miesta pre známku a pečiatku. Inou nevýhodou je, keď pohľadnice majú vysoký lesk - známky sa z nich odlepujú, pečiatka na nich nedrží a po čase sa celkom zotrie, čím sa celá CM znehodnotí. Na odstránenie lesku na mieste pre známku sú vymýšľali rozličné tekutiny. Veľa nepomohli a často zanechávali škvarky na známkach.

Po 2.svetovej vojne, keď i analogické pohľadnice získaval medzi filatelistami na obľube, vzrástol i počet vydavateľov účelových pohľadníc pre tvorbu CM. Boli to najprv iniciatívy filia-

telistickej organizácií, obchodníkov s poštovými známkami, potom poštových správ. Ale aj napr. organizátorov rozličných miestnych jubileí, osláv výročí osobnosti i organizácií a pri mnohých iných spoločenských príležitostach. Pritom sa už začalo dbať i na to, aby sa na pohľadnici rátalo s mestom pre známku a pečiatku (napr. nepotlačené okraje pohľadnice) a aby neboli lesklé.

Obr.3 - Argentínska portrétna CM kreslená (Ruben Dario, 1867-1916), vydaná filatelistickou organizáciou

Vitaným materiálom pre tvorbu CM sú pohľadnice s portrétmi osobnosti, pretože k takýmto účelom sú poštové známky s vhodným portrétom veľmi časté v každom štáte. Hľadané sú nie len pohľadnice zhotovené podľa fotografií, ale najmä tlačené rôznymi tlačovými technikami (jedno- i viacfarebné) a pohľadnice kreslené (obr.3).

K tvorbe analogických pohľadník výdatne prispievajú umelecké galérie, ktoré pravidelne vydávajú pohľadnice s ofsetovými alebo hĺbkotlačovými reprodukciami výtvarných diel zo svojich zbierok. Mnohé takéto diela vyšli na poštových známkach. Aj pri tvorbe týchto CM sa často možno stretnúť s prekážkou v podobe 12 i viackusových súborov pohľadníc, ktoré galérie pre-

dávajú iba v celku a zberateľ najčastejšie potrebuje z nich iba 1-2 kusy. Napriek podobným fažkostiam sa s analogickými pohľadnicami s reprodukciami umeleckých diel stretávame najčastejšie a táto oblasť tvorí i na výstavách najväčšie celky (obr.4).

Obr.4 - Pohľadnica z umeleckej galérie, príležitostná známka a pečiatka dňa vydania známky (Majster Theodorik, Sv.Jeronym)

Obr.5 - Krásna portugalská CM zo série vtákov ostrova Azory (Rybár ružovkastý - Sterna dougallii)

Podobnou širokou oblasťou analogických pohľadníc sú motívy z prírody, predovšetkým

rastlin a zvierat (obr.5). Tu však treba dbať na to, aby pohľadnica zobrazovala ten istý druh konkrétnej rastliny alebo zvieratá ako známka. V tomto ohľade sú časté omyly, ktoré potom celej CM na hodnote nepridajú.

Dr.S.Zrubec

(Pokračovanie v budúcom čísle)

KATALÓG TK SR

1.dodatok špecializovaného katalógu

V priebehu minulého roka časopis Zberateľ '95 uverejňoval na pokračovanie Špecializovaný katalóg telefónnych kariet Slovenskej republiky. Medzi ľiným na stranach XXIX-XXX bol uverejnený aj opis tefónnej karty č.10 s názvom SLOVENSKÉ TELEKOMUNIKÁCIE, tzv. "Slúchadlo" evidované pod číslom 07 ST.

V uvedenom období autor nemal k dispozícii dostatočný počet týchto telefónnych kariet na študijné účely. Dnes predkladá medzičasom skompletizovaný prehľad poznatkov o pravidelne sa opakujúcich doskových chybách na tejto TK. Do dnešného dňa je ich známych 13. Každá z nich je zdokumentovaná výskytom niekoľkých exemplárov TK. Oproti v katalógu publikovaným informáciám sa rozšíril a viac diverzifikoval aj spôsob priebežného natlačeného číslowania (ďalej len PNČ). Keďže používané PNČ nie je špecifické a ojedinelé len pre slovenské TK, terajši zvolený spôsob označovania PNČ súvisí už s jeho zaužívaným a ustáleným typovým číslovaním v zahraničí. Nie je vylúčené, že sa časom objaví informácia o nájdení ďalšej doskovej chyby alebo o novej kombinácii medzi doskovou chybou a typom PNČ.

V prehľade sú zaznamenané tieto typy PNČ:

Typ II - 14-miestna kombinácia písmen a číslic s tenkou počítačovou tlačou bez prečiarknutých núl.

Typ III - 14-miestna kombinácia písmen a číslic s hrubou počítačovou tlačou bez prečiarknutých núl s podtypmi:

III a - výška PNČ cca 3,5 mm

III b - výška PNČ cca 2,9-3,1 mm.

Opis doskových chýb:

DV 1 - bledomodrý krúžok blízko rohu červenej časti písmena T v texte TELEKOMUNIKÁCIE,

- DV 2 - žltý krúžok v červenej časti dolnej nožičky písmena T v texte TELEKOMUNIKÁCIE,
- DV 3 - bledomodrý krúžok v tmavomodrej časti dolnej nožičky písmena T (cca 3,0 mm od horného bieleho okraja) v texte TELEKOMUNIKÁCIE,
- DV 4 - červeno-fialový krúžok v tmavomodrej časti dolnej nožičky písmena T (cca 2,6 mm od horného bieleho okraja) v texte TELEKOMUNIKÁCIE,
- DV 5 - červeno-fialový krúžok v tmavomodrej dolnej zošikmenej časti nožičky písmena T v texte TELEKOMUNIKÁCIE,
- DV 6 - červeno-fialový krúžok v strede tmavomodrej zvislej časti písmena E v texte TELEKOMUNIKÁCIE,
- DV 7 - červeno-fialový krúžok v strede strednej vodorovnej nožičky písmena E v texte TELEKOMUNIKÁCIE,
- DV 8 - bledomodrý krúžok v strede medzi hornej vodorovnou a strednou vodorovnou nožičkou písmena E a dotýkajúci sa bielej časti písmena K v texte TELEKOMUNIKÁCIE,
- DV 9 - táto bola opisaná pod číslom 10a vyššie uvedenej časti špecializovaného katalógu TK,
- DV 10 - dva malé červeno-modré body v strede pravej časti písmena O v texte TELEKOMUNIKÁCIE,
- DV 11 - pod písmenom M v texte TELEKOMUNIKÁCIE o priemere cca 2,1 x 1,1 mm (pôvodne opisaná ako náhodilá dosková chyba vo vyššie uvedenej časti špecializovaného katalógu TK),
- DV 12 - z písmena M v texte TELEKOMUNIKÁCIE vychádza vejárovite rôznymi smermi približne 4,0 mm dlhá bledomodrá čiara (táto dosková chyba nie je už ďalej atomizovaná na doskové chyby podľa príslušného smeru bledomodrej čiary, ale je chápana ako jedna spoločná dosková chyba),
- DV 13 - bledomodrý krúžok pod pravou nožičkou písmena N v texte TELEKOMUNIKÁCIE.

Bodové hodnotenie doskových chýb

Číslo dosk. chyby	II. typ PNČ	III. typ PNČ	
		podtyp III a	podtyp III b
DV 1	R	x	x
DV 2	RR	x	RR

DV 3	R	RR	x
DV 4	R	RR	x
DV 5	R	x	x
DV 6	R	RR	RR
DV 7	R	RR	x
DV 8	R	x	x
DV 9	R	RR	x
DV 10	R	RR	x
DV 11	600	R	RR
DV 12	R	x	RR
DV 13	700	R	RR

Pri stanovení bodovej hodnoty autor vychádzal zo zodpovedajúceho štatistic-kého súboru. Skratky použil zo strany IV vyššie uvedeného katalógu, s číselným doplnením platným pre túto TK.

- RR (dokladovateľných od 1 do 100 kusov)
- R (dokladovateľných 101 až 500 kusov, t.j. maximálne 1% z celkového nákladu TK)

Značka x = výskyt nie je doložený, ale nie je vylúčený.

Ing. Marian Jobek

2.variant mince 20.výročie čs.federácie OBJAV po 7-mich ROKOCH

Dostal sa nám do rúk dosiaľ nepublikovaný nález 2. variantu striebornej mince z roku 1988 **20. výročie československej federácie**. Zatiaľ, čo bežný variant má po obvode mince logický text ★20. výročie Československej federácie★, nový nález má prehodený slovosled: ★20. výročie federácie Československej★.

Predpokladáme, že nový objav pochádza z prvých razieb. NeLOGIČNOSŤ textu zrejmé primära pracovníkov mincovne upravil text do logického slovosledu.

-ik-

pešť 4 používala pri tejto príležitosti poštovú pečiatku s textom "100.výročie narodenia" s faksimile jeho podpisu. Po páde Maďarskej republiky rád ako aktivny účastník revolúcie emigroval v roku 1919 do Viedne, neskôr do Berlína. Po nástupe fašizmu v Nemecku odišiel do bývalého ZSSR (1933-1944). Po ukončení vojny sa vrátil do Maďarska.

Po roku 1945 sa veľo zaujal o dianie v slovenskej kinematografii. Napísal filmový scenár podľa novely slovenského spisovateľa Dobroslava Chrobáka *Drak sa vracia*. Vydal knihu *Viditeľný človek*, prvé systematickú filmovú teóriu, neskôr ďalšiu teoretickú prácu *Duch filmu*; svoje

teoretické práce zhral v knihu, ktorá v slovenčine vyšla pod názvom *Film, vývoj a podstata nového umenia*. Po teoretických a praktických skúsenostach prešiel od pozitivistických názorov k marxistickému nazeranju, takže sa stal, najmä pod vplyvom sovietskej filmovej teórie i v praxe jedným z najznámejších predstaviteľov marxistickej filmovej teórie a kritiky. -joje-

LÓRÁND EÖTVÖS

Na území Slovenska v minulosti pôsobili početní vedci neslovenskej národnosti, ktorí svojou priekopníckou prácou významne prispeli k vedeckému poznaniu nielen slovenskej prírody, ale aj k rozvoju matematiky, fyziky a iných exaktívnych vied. Medzi nich patrí aj Lóránd Eötvös (1848-1919), svetoznámy uhorský geofyzik, univerzitný profesor (jeho menom je pomenovaná aj budapeštianska univerzita EÖTVÖS LÓRÁND TUDOMÁNYOS EGYETEM - ELTE), predseda Maďarskej akadémie vied (1889-1905), minister školstva a osvety (1894-1895) atď. Zaoberal sa štúdiom a experimentálnou činnosťou problémami zemského magnetizmu a gravitačného poľa.

Úzko spolupracoval s vtedajšou Banskou a lesníckou akadémiou v Banskej Štiavnici a Banskobystričkou lekárskou a prírodrodovou spoločnosťou, na ktorých prednášal o svojich gravitačných meraniach. Gravitačné merania často

MAĎARSKÉ SLOVACIKÁ

HERBERT BAUER

Maďarská poštová správa k 100. výročiu narodenia známeho spisovateľa (obzvlášť pre deti), filmového teoreтика a kritika, scenáristu a režiséra Herberta Bauera (1884-1949) vydala poštovú známku (Zu 3693) s jeho portrétom. Známka však nevyšla s týmto jeho vlastným občianskym menom a priezviskom, ale s jeho pseudonymom Béla Balázs (Vojtech Baláž). Zároveň v deň vydania 3.12.1984 pošta Budapešť 4 používala pri tejto príležitosti poštovú pečiatku s textom "100.výročie narodenia" s faksimile jeho podpisu. Po páde Maďarskej republiky rád ako aktivny účastník revolúcie emigroval v roku 1919 do Viedne, neskôr do Berlína. Po nástupe fašizmu v Nemecku odišiel do bývalého ZSSR (1933-1944). Po ukončení vojny sa vrátil do Maďarska.

robil v okoli Banskej Štiavnice. Spolu s významným uhorským matematikom Augustínom Scholtzom (1844 Rudňany, okr. Spišská Nová Ves - 1916) založil roku 1885 v Uhorsku prvé združenie matematikov - Matematickú spoločnosť.

Maďarsko vydalo na Eötvösuvu počesť poštové známky s jeho portrétom (Mi 492, 1022). Spomeňme ešte jeho prínosy pre vedu: Skonštruoval gravitačný variometer, ktorý sa používa v geológii k zisťovaniu rudných a naftových lo-

žísk (Mi 1571) a Eötvösove torzné váhy na meranie horizontálnych gradientov gravitačného polia Zeme a zakrievenie geoidu. Dokázal rovnosť gravitačnej a zotváračnej hmotnosti (Eötvösuv pokus). Tento dôkaz použil Einstein pri formulovaní všeobecnej teórie relativity. Je známa Eötvösova oprava, dg korekcia požívaná pri meraní gravitačného zrychlenia v lietadle alebo lodi, ktorá vyrovnáva vplyv odstredivej sily ap.

Maďarské pošty používali aj niekoľko príležitostných pečiatok k jeho osobnosti, naposledy na pošte Celldömolk: "Sághegy. Eötvös Lóránd, 1881-1991, 28.9.1991" (ilustrácia gravitačného variometra).

-joje-

ISTVÁN BOCSKAY

Maďarsko pri príležitosti 375. výročia založenia gymnázia v Hajdúbózsörémény (1620), pomenovaného na počesť Istvána Bocskaya (Štefan Bočkay) vydalo 11.8.1995 príležitostný poštový obrazový listok. Na vytlačenej známke (14 Ft) je obraz erbu mesta Hajdúbózsörémény, na ľavej strane poštového listka je ilustrácia budovy gymnázia.

István Bocskay (1557 Kluž, Rumunsko - 1606 Košice [údajne otrávený], pochovaný v Alba Iulia, Rumunsko), sedmohradské a uhorské knieža, bol vodcom stavovského povstania proti cisárovi Rudolfovi II. Na jar 1604 uhorská a sedmohradská šľachta pod jeho vedením začala za pomoci hajdúskeho vojska a Turkov víťazné odbojové taženie proti cisárskemu vojsku (Bocskayovo povstanie). Už začiatkom taženia dosiahol Bocskay rýchle úspechy, zmocnil sa Košíc a Východného Slovenska. Za pomoci Turkov obsadili jeho vojská takmer celé Slovensko (okrem Bratislavu, Nových Zámkov, Prešova, Muráňa). Na sneme v Szerencsi ho v roku 1605 zvolili za

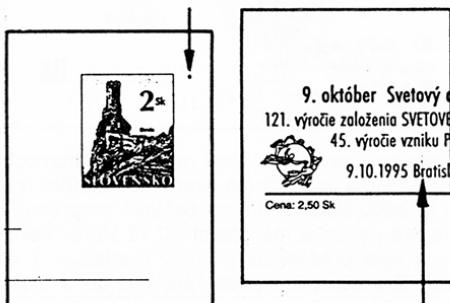
uhorské knieža (za sedmohradské knieža bol zvolený už predtým). Zdlhavé boje sa skončili 23.6.1606 podpisaním mieru vo Viedni, ktorým Bocskay získal osobné výhody, uhorská šľachta ním získala potvrdenie stavovských politických výsad, zvýšil sa jej vplyv na obsadzovanie ústredných orgánov, veliteľských miest v armáde atď. Šlachte a mestám, nie však poddaným, zaručoval viedenský mier náboženskú slobodu. Bocskayovo povstanie bojovalo za triedne záujmy uhorskej šfachty; slovenskému a maďarskému ľudu, vystavenému lúpežiam cisárskych, hajdúckych (Bocskayovo vojsko) i tureckých vojakov, prinieslo veľké utrpenie.

-joje-

Doskové vady na prítlačiach poštového lístka Devín

Pri skúmaní poštového lístka Devín s prítlačami sme si všimli tieto doskové vady:

Na lístku CDV 7 Devín s prítlačou MAJ-STROVSTVÁ SVETA V ĽADOVOM HOKEJI SKUPINY "B", sa upravo od rámcika známky nachádza oranžový bod. Keďže na pôvodnom lístku sa oranžová farba nenachádza, bod mohol vzniknúť len pri tlači prítlače.

Na lístku CDV 7 Devín s prítlačou 9. október Svetový deň pošty, sa v prítlači medzi písmenami "I" v slove "vzniku" (štvrty riadok) a "r" v slove "Bratislava" (piaty riadok) nachádza zvislá čiarka, ktorá taktiež vznikla pri tlači prítlače.

Obidve tieto doskové vady sa nachádzajú na všetkých poštových lístkoch v jednom balíčku, ale v ďalšom ich už asi ľahko nájdete. Takže pri hľadaní týchto platňových vád stačí, ak prezrite jeden lístok v balíčku a hneď budeť vedieť na čom ste. Je možné, že na takýchto poštových lístkoch sa vyskytujú aj ďalšie menšie doskové

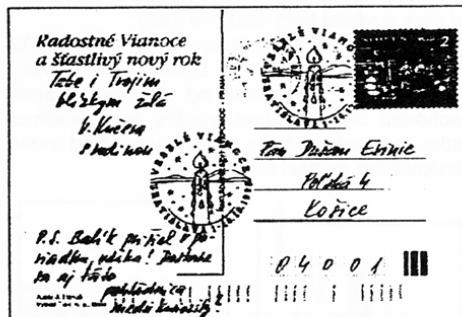
vady. Momentálne sú ešte len v štádiu výskumu. O prípadných zisteniach budeme čitateľov Zberateľa hned informovať.

Matúš Kršek a Branislav Parajka

KURIOZITY (12)

Pohľadnica z Bratislavы do Košíc

Pohľadnica so zimným námetom na obrazovej časti, bola so želaním k Vianociam a novému roku zaslaná z Bratislavы do Košíc. Pohľadnica na prvý pohľad zaujme vianočnou známkou a peknými odtlačkami príležitostnej pečiatky pošty Bratislava 1 k vianočnému sviatku. Tento príaznivý dojem však ruší, našťastie nie veľmi jasný, odtlačok strojovej pečiatky pošty Bratislava 022, ktorá pohľadnicu spracovala na triedacom stroji, čo dokladujú značky čiarového kódu v dolnej časti pohľadnice.

Najzaujímavejší je však rozdiel v dátumoch. Príležitostná pečiatka má dátum 18.12.1995 (keď ju odosielateľ podal na poštovú prepravu) a strojová pečiatka má dátum 20.12.1995. Takže cesta tejto pohľadnice z pošty Bratislava 1 na poštu Bratislava 022 trvala "iba" dva dni a "nuladvadsaťdvojka" vykonala ešte i zbytočnú prácu navyše, keď zásielku znova opečiatkovala.

Z textu pohľadnice je možné okrem iného zistieť aj otázku, či sa i táto pohľadnica dostane medzi Kuriozity. Tento príspevok je dokladom, že sa tak stalo.

- des -

ČO PIŠU INÍ

POŠTOVÉ ZVESTI

V druhom tohtoročnom čísle časopis Poštové zvesti osobitnú pozornosť venuje dislokácii ústredia

Slovenskej pošty do Banskej Bystrice. O súčasných rozvojových zámeroch Slovenskej pošty sa čitatelia môžu dozvedieť z rozsiahleho rozhovoru s novým riadiťom SP Ing. Jánom Jasovským, Csc. Časopis sa reportážou vracia ešte k otvoreniu Úradu regionálneho poradcu SPÚ v Bratislave 25. januára 1996. Štvorjazykový poštový slovník pokračuje písmenom P (XXI.). Zadná strana obálky približuje genézu vzniku a výrobu časopisu Poštové zvesti. -vkn-

SLOVENSKÁ FILATELIA

Prvé číslo časopisu Slovenská filatelia v úvodnej časti venuje priestor informáciám o zväzových podujatiach a jubileách. V ďalšej časti prináša odborné články, z ktorých vyberáme: Estónska známková tvorba v roku 1995 (Dr. P. Hallon), 125 rokov prvej pošty v Dudinciach (Š. J. Plisko), Nastáva doba ďalšej spolupráce na monografii (J. Obert). V záverečnej časti Slovenská filatelia uverejňuje katalóg slovenských a českých poštových známkov za rok 1995.

-vkn-

Bratislavská FILATELIA

Posledné, šieste číslo roku 1995 bulletin Združenia filatelistov Bratislavы uverejňuje znenie Dohody o spolupráci medzi ZSF a SČF, podpísaný 24. 6. 1996 v Prahe. Bulletin uverejňuje katalóg slovenských poštových známkov za rok 1995 a príležitostné tlače 1993-1995 SR i ČR. Pokračuje v uverejňovaní katalógu príležitostných poštových pečiatok SR 1993-1995 (v čísle 6 uverejňuje pečiatky za I. polrok 1995). Katalógové časti bulletinu sú bohaté vybavené ilustráciami.

-vkn-

BIATEC

Odborný bankový časopis Národnej banky Slovenska BIATEC v 2. tohtoročnom čísle prináša aj dva zaujímavé články pre zberateľov. Avizuje vydanie novej 100-dolárovej bankovky USA s opisom ôsmich ochranných prvkov. Bude prvá zo série nového vydania, ktoré by mali byť lepšie chránené pred falšováním.

V článku Samuel Jurkovič - v službách národa približuje Ing. D. Flaché osobu S. Jurkoviča, priebeh anonymnej súťaže na návrh striebornej pamätnej mince i samotnej minciu výtaznú. -ik-

Filatelie

Vačšina príspievkov vo februárovom čísle časopisu *FILATELIE* je venovaná modernej filatelií. M. Langhammer pokračuje v *Automatizácii spracovania listových zásielok...*, F.Crha mapuje *Leteckú poštu v ČR 1993-1995*. P.Hankovec opisuje ďalšie falzifikáty 3 Kč Brno, J.Špaček a F.Beneš sa venujú moderným celinám - súkromným prítlačiam a služobným celinovým obálkam.

Históriou sa zaoberá seriál L.Dvořáčka *Filatelistické poklady*, tento raz je o známkach *Ruských zemstiev*. Obzret' sa do minulosti dáva možnosť 100. výročie českej filatelistickej tlače. -ik-

Prvý číslo prvého ročníka časopisu *MERKUR REVUE* prináša rozhovor s O.Hornungom, významným svetovým publicistom v oblasti filatelia a J.L. Kleinom z Holandska, majiteľom jednej z najlepších zbierok Československa. Ing.Karásek opisuje mnohé vzácnosti z rozsiahlej zbierky J.L.Kleina, ocenenej na svetových výstavách niekoľkými zlatými medailami.

J.Tekel' v článku *Zaujímavosti z Podkarpatskej Rusi* zhŕňa nálezy z posledného obdobia z tohto zaujímavého teritória. Zo zákulisia obchodníkov je článok o najväčšom britskom obchode *Stanley Gibbons*. F.Žampach sa v príspevku *Stručne k telefónnym kartám* zaoberá predchodcami TK, rakúskymi celinami. -ik-

BÉLYEG viliag

Z druhého čísla časopisu maďarských filatelistov nás zaujal príspievok L.Hrabála o automaticoch na doporučené zásilek z roku 1906, hľadenie súvislostí Z.Palotáša z jedného lístka poľnej poštyroku 1918, zamyslenie T.Királyho o tzv. revolučných vydaniach i zaujímavé celistvosti a celiny zo zámoria, ktoré redakcia uverejňuje v rubrike *Pestrá stránka - správy*. Časopis v tomto čísle začína uverejňovať rubriku *Vysoká škola* s odbornými príspievkami vysokej odbornej úrovne - v prvom článku v rubrike začína vychádzať na pokračovanie príspievok Á. Márfaya o problematike príležitosťných pečiatok z rokov 1871 až 1917. Časopis BV dáva priestor aj návšteve Poštového múzea v Londýne i medailám,

ktoré Maďarská pošta získala za známky so športovými námetmi.

Časopis už pravidelne monitoruje časopisy *Slovenská filatelia*, *Zberateľ*, *Filatelie* a prestavuje "nulté" číslo nového brnenského časopisu *MERKUR REVUE*. Neuniklo našej pozornosti, že časopis v osobitnej úprave propaguje zbieranie slovenských a československých známok, ako i členstvo v Sekcií zberateľov slovenských a českých známok pri MABEOSZ. -vkn-

Z prvých dvoch tohtočných čísiel mesačníka *FILATELISTA*, ktorý vydáva Poľský zväz filatelistov (PZF - Polski związek filatelistów), chceme stručne priblížiť obsah prvých dvoch tohtočných čísiel.

Prvý číslo prináša štúdiu J.Berbecka o doteraz neznámych falzifikátov známok Lublinského vydania roku 1944 (dokončenie je v č.2), článok A.L.Woźnika o poštových pečiatkach v Lodži a dokončenie článku A.Sekowského o známkach a pošte Dunajskej paroplavebnej spoločnosti. P.Pelczar píše pre zberateľov celín o nekatologizovaných ballkóvských tlačivých užívanej firmou *Pantarei*, J.Dunst spracoval pre námetárov článok na pokračovanie Olympijské hry na poštových známkach, ktorý sa v prvej časti zaobrá gréckou mytológiou a začiatkami antických olympijských hier. Na pokračovanie vychádza pojednanie s názvom Ján Pavol II. vo filatelií. Už v 40. časti sú zachytené aj filatelistické materiály z návštevy pápeža na Slovensku v roku 1995.

Z príspievkov v druhom čísle nás, okrem článkov na pokračovanie, zaujal príspievok Z.Iaskiewicza o skúmaní pravosti poľských poštových známok, článok o obrazových poštových lístkov s exponátmi Múzea PT vo Wroclavi.

V oboch číslach je rad informačných článkov o výsledkoch filatelistických výstav, aukciách a novinkách rôzneho druhu a to poľských i zahraničných. -vkn-

RECENZIE

Filatelistické state ZSF (35) **FILATELISTICKÝ VÝBER 1994**

Zväz slovenských filatelistov v edičnom rade Filatelistické state vydal 35. zväzok so siedmimi odbornými príspievkami. Publikácia má rozsah

88 strán tradičného formátu A 5 a zaužívanú úpravu. Najnovší vzájom má názov FILATELISTICKÝ VÝBER 1994 a obsahuje tieto príspevky:

Pred 50 rokmi (JUDr. Otto Gaťa), Úradné zásielky na Slovensku v rokoch 1945-1948 (Dušan Evinic), České k prievidkovým terminálom APOST na Českých poštách (Ing. Ivan Kubela), Československo 1991-1992 (JUDr. Jozef Olah - Ing. Peter Malík), Slovenské známkové zošitky 1993-1995 (JUDr. Jozef Olah - Ing. Peter Malík), Česko-Slovenské priležitosné tlače 1962-1992 (JUDr. Jozef Olah - Ing. Peter Malík), Šekové výplatné lístky a ich pečiatky (Dušan Evinic).

(Publikáciu je možné zakúpiť si alebo objednať v predajniach Album) -vkn-

REDAKČNÁ SCHRÁNKA

Poznámka k článku "Lístok z detského tábora" (Zberateľ 1/96)

V predmetnom článku autor predkladá *lístok nemeckej poľnej pošty*, odoslaný z *detského tábora KLV (Kinderlandverschickung-Lager = tábor pre deti poslané na vidieku)* umiestneného vo *Vyšných Ružbachoch*. Lístok nie je vyplatený, z čoho autor článku vydovodzuje, že tieto zásielky boli oslobodené od poštovného. Nie je tomu tak, ide skôr o výnimku, ktorá mohla vzniknúť iba vďaka nepozornosti poštárov - jednako poštovného a tiež na vyúčtovacom poštovom úrade v Podolinci. Zásielky detí, umiestnených v týchto táborech v mnohých krajinách Európy z dôvodu bombardovania nemeckých miest, podliehali výplatnej povinnosti podľa medzinárodných tarifov.

Podobných táborov bolo na Slovensku asi 200 a v žiadnom prípade ich nemožno považovať za nejaké rekreačné zariadenia, i keď v týchto zariadeniach boli deti častokrát umiestnené. Deti v nich žili dlhé mesiace, a možno i roky odlúčené od rodín, v polovojenských podmienkach, so všetkými radostami i strásami, avšak ušetrené aspoň pred najhorším. Záujemcom o bližšie informácie odporúčam do pozornosti článok v časopise Filatelie č. 24/1990.

M.Bachratý

Poznámka k Filatelistickému výberu 1994

Že Filatelistické state ZSF sú potrebnou publikáciou, o tom nik z filatelistov nepochybuje. Za takmer 15 rokov vydávania si našli svojich čitateľov, a to pre nesporné výhody v nízkej cene a vysokej kvalite, ktorú zaručujú odborne fundovaní autori.

Po prečítaní posledných statí s názvom Filatelistický výber 1994 mám kritickú poznámku k neetickému prístupu pri prepise príspevkov a následne k nedôslednej práci korektora (ak vôbec je). Predpokladám, že je iba málo pravdepodobné, aby k takmuto pochybeniam došlo z pera autora. Ako príklad uvediem iba niekoľko prípadov z príspevku v úvode statí od dr. O. Gáťu - *Pred 50 rokmi*.

V článku sa uvádzajú viaceré mien vtedajších filatelistov, ktorí stáli pri zrode ZSFS. Trnavský zberateľ Ján Klötzl je v publikácii uvádzaný ako J. Klötz, Leopold Vališ je viackrát uvádzaný správne, ale aj ako Ladislav Vališ a dokonca na tej istej strane v tretej podobe ako J. Vališ. Dr.

PRÍRUČKA ZNÁMOK UKRAJINY

Známy nemecký zberateľ, autor mnohých filatelistických publikácií o známkach ZSSR a jeho nástupnických štátov, A. Stolberg z Magdeburgu, pripravil objemnú (275 str.) príručku poštových provizórií, súkromných vydanií a ostatnej produkcie Ukrajiny z rokov 1992-1994. Popri historickej informácii obsahuje administratívne delenie Ukrajiny, poštové poplatky a podmienky, v akých pracovala pošta od 1.1.1991 do 6.12.1993.

V 1. časti sú podrobne opísané provizória, vydané miestnymi poštovými úradmi a použité v poštovej prevádzke. Nachádzajú sa na filatelistických zásielkach a boli úplne vykúpené zberateľmi. Sú tu kópie dokladov, potvrzujúcich oprávnenosť príslušných vydanií. Hoci sa všetko zdá byť podľa zákona, vyplýva záver, že hlavnú úlohu zohrali záujmy filatelistov a špekulácie. Potvrzuje to skutočnosť, že väčšina takýchto listov bola adresovaná do zahraničia.

V 2. časti príručky sú súkromné vydania delené na 4 skupiny - 3 sú falfalzifikáty a 1 fantázijné vydanie. Boli pripravené v rôznych mestách Ukrajiny na škodu zberateľov a pošty. Pretlače sa nachádzajú najmä na výplatných známkach ZSSR, ale falfalzifikátori neušetrili ani priležitosné vydania a dokonca ani ukrajinské známky. Všetky falfalzifikáty sú reprodukované, čo významne uľahčuje používanie príručky aj záujemcom neovládajúcim nemecký jazyk.

Autor vykonal veľký kus práce pri objasnení a systemizácii oficiálnych známkových falfalzifikátorov. So známonou nemeckou precílnosťou ich opísal a tým významne prispel k štúdiu poštovéj história Ukrajiny. Dielo je úspešným pokusom pomôcť zberateľom pri bojkotovaní produkcie falfalzifikátorov a špekulantov.

I. Lužák

Pavol Timko z B.Bystrice je v závere príspevku premenovaný ako P.Tinko, predseda spolku v Trnave je uvádzaný ako J.Haranta namiesto správneho J.Harant. Zaslúši si taká vynikajúca osobnosť slovenskej filatelia, akým bol všeobecne známy Matúš Ursíny, aby bol uvedený ako M. Ursíny?!? Ďalej pokračovať nebudem.

Nekritizujem dielo! Je pekné a bude oň zrejme záujem. To však nesmie viest' vydavateľa k sebauspokojeniu, že je všetko v najlepšom pořadku.
J.M.

Súťaž časopisu Zberateľ '96 HLADAJTE A VYHRAJTE

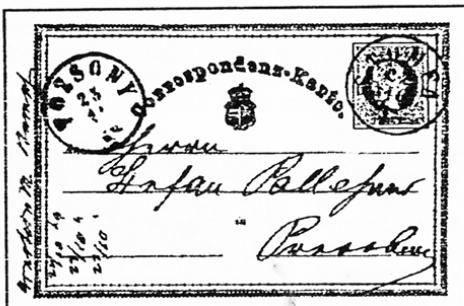
V súťaži na hľadanie poštových známok a celín s dátumom skoršieho použitia na území Slovenska než sú doteraz známe, prinášame prvý príspevok.

1869 - VŠEOBECNE PLATNÝ POŠTOVÝ LÍSTOK

Rakúsko-Uhorsko vydalo 1. októbra 1869 nový druh poštovej celiny - **POŠTOVÝ LÍSTOK**. Vo viedenskej štátnej tlačiarne bol zhotovený vo dvoch obmenách:

Prvá obmena: Nad uhorským znakom nemecký nadpis **KORRESPONDENZ - KARTE**

Druhá obmena: Nad uhorským znakom maďarský nadpis **LEVELEZÉSI LAP**

Poštový lístok je tlačený knihtlačou bez vodoznaku na žltkastom papieri a má rozmer 124 x 84 mm. Platnosť mali od 1.októbra 1869 do 31. mája 1871.

Nakoľko sa filatelistická verejnosť zaujíma, aký je najstarší dátum použitého poštového lístka na území Slovenska z tohto obdobia, oznamujem, že vo svojej zbierke vlastním poštovým lístkom prvej obmeny z roku 1869, ktorý bol podaný na poštovom úrade STOMFA (Stupava) dňa 22.10.1869. Prichodzia pečiatka je POZSONY (Bratislava) dňa 23.10.1869 a adresovaný je na STEFAN PALLEFUN, PRESSBURG.

Je to 21 dní od jeho vydania. Poštový lístok je veľmi dobrom stave s peknými odtlačkami pečiatok obidvoch poštových úradov.

-jm-

Poznámka redakcie: Nakoľko príspevky do súše chodia pomalšie ako sme predpokladali, oddálujeme uzávierku všetkých dosiaľ vyhlásených "tém". Veríme, že si nájdete čas na prezretie svojich zásob a zbierok, ... no a na zaslanie krátkeho oznamu.

POHĽADY DO SVETA

RAKÚŠANOM SA ZLATÉ ZNÁMKY ZAPÁČILI

Ako už časopis Zberateľ informoval (č.7-8/95) v Rakúsku vyrázili poštovú známku so štátnym znakom (vyšla v lani k 50. výročiu obnovenia samostatného štátu) do striebra i zlata. Medzi občianstvom sa tento počin stretol s veľkým záujmom, a tak má pokračovanie. Ku koncu roku 1995 do striebra a zlata boli vyrazené obrazce ďalších dvoch známok.

Prvou je vianočná známka s kresbou striech veži kostola v Christ-kindli a soškou malého Ježiška s krížom z oltára tohto kostola. Druhá kovová známka sa viaže k 1000. výročiu vzniku Rakúska (1096), ktoré pripadá na tento rok. Do kovu bola vyrazená známka s obrazom prvého vojvodu a patróna Rakúska sv. Leopolda z bavorského markgrófského rodu Babenbergovcov, zakladateľa prvej rakúskej panovníckej dynastie. Táto známka vyšla v roku 1967 (Mi 1252) a prináša gotickú

maľbu sv. Leopolda na skle z 13. storočia v cisterciánskom kláštore v Brunnenhausene.

Obidve známky v striebre majú hmotnosť 20 g a stoja 690 ÖS, v zlate majú hmotnosť 5 g a stoja 2 590 ÖS. Predávajú sa v luxusnej etui; dostať ich na poštách, v bankách i v zlatníctvach.

-Zc-

POLSKÉ POŠTOVÉ LÍSTKY (vydané v IV. štvrtroku 1995)

6.10.1995 • 50 rokov Lekárskej akadémie v Gdansku. Na známke je averz pamätnej medaily k výročiu, na ilustrácii emblém Akadémie. Autor: T.Boguslawski.

8.10.1995 • Posvätenie organov v Bazilike sv. Brigitte v Gdansku. Na známke je jubilujúca bazilika, na ilustrácii organy v bazilike. Autor: J. Vysocki.

10.10.1995 • 100 rokov prvého polského gymnázia v Tešíne. Na známke je budova gymnázia, na ilustrácii fasáda gymnázia a bielo-červená zástava. Autor: M.Nadolski.

12.10.1995 • 100.výročie vynájdzenia lúčov X W.C.Roentgenom. Na známke je portrét W.C. Roentgena, na ilustrácii schéma rentgenovej lampy. Autor: Z.Okrasa.

8.12.1995 • Hviezdičkový vlak Rádia ZET a PKP. Na známke je vlak s vozňami imituúcimi balíky, na ilustrácii sú ďalšie vozne s balíkmi. Autor: A.Gosik.

12.12.1995 • Federácia vedecko-technickej zdrúžení. Na známke je Dom techniky vo Varšave, na ilustrácii náписy. Autor: H.Chylinski.

15.12.1995 • 100. výročie úmrtia Luisa Pasteura. Na známke je portrét L.Pasteura, na ilustrácii laboratórna aparutúra. Autor: M.Osa.

16.12.1995 • Otvorenie novej budovy hlavnej pošty v Krakove. Na známke je kresba no-

vej budovy a poštový holub, na ilustrácii nová i stará budova pošty. Autor: J.Jendrysiak.

Všetky poštové lístky boli vytlačené technikou offset v náklade po 200 000 listkov. (jm/zc)

HRDINOVIA KRESLENÝCH SERIÁLOV

Kreslené seriály, ktorým sú venované na Západie i osobitné časopisy (tzv.comics) majú svojich populárnych hrdinov. A samozrejme, tisíce čitateľov. A tak sa netreba čudovať, že traja ich hrdinovia a dve hrdinky sa dostali už aj na poštové známky. Stalo sa to v Kanade, kde tieto známky vyšli ku Dňu poštovnej známky v októbri

1995. Na známky boli vybraté postavy kanadských hrdinov a hrdiniek zo seriálov: Superman, Johny Canuck, Captan Canuck a ženské hrdinky Nelvana a Fleur de Lys.

Známky s podobným námetom vydala v októbri 1995 k tej istej príležitosti aj

poštová správa USA. Je to 20 kresieb v jednom hárku zo seriálov, možno povedať historických, publikovaných v rokoch 1897-1940.

Čas ukáže, či sú známky tohto druhu získajú obľubu aj u zberateľov. U mladých určite, tak ako kresby W. Disneya.

-Zc-

NÁMETOVÍ FILATELISTI V RAKÚSKU

Rakúsky spolok zberateľov námetových známkov je známy pod značkou ÖMSA (Österreichs Motivbriefmarken - Sammlerverein) v celom nemeckej hovoriacom svete. Jeho emblém je odvozený od rakúskej známky k výstave WIPA roku 1933 (Mi 555). Znázorňuje svadobný koč spieváčky K. Hetzneckerovej a je výrezom z obrazu M.von Schwinda. Spolok existuje pod dnešným menom od roku 1963, ale už predtým (od roku 1950) bol činný ako Záujmová spoločnosť zberateľov.

Táto usporiadala roku 1951 vo Viedni prvú čiste námetovú výstavu v Európe, ktorá bola na vtedajšie pomery veľkým podujatím (vyše 50 tematických exponátov). Odvtedy zorganizoval ÖMSA mnohé námetové výstavy. Vyvrcholením bola výstava ku Kneippovmu kongresu vo viedenskom Hofburgu roku 1982 s vyše 29 000 návštěvníkmi. Pri veľkej medzinárodnej námetovej výstave WIEN '90 (352 exponátov) bol ÖMSA správcom výstavy a tvoril štvrtinu 20-člennej medzinárodnej jury, prirodene mnohí členovia boli vystavovateľmi.

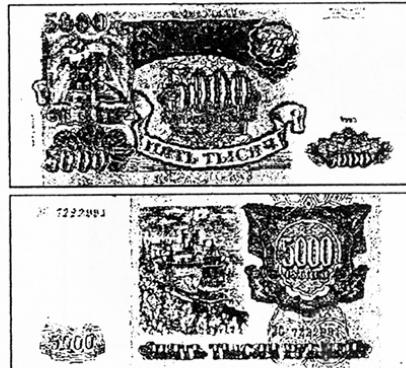
Funkcionári ÖMSA sú členmi Zväzu rakúskych filatelistických spolkov a komisií FIP. Traja členovia spolku sú jurymani FIP. Orgánom spolku je ÖMSA-Zeitung, pretože členovia sú roztrúsení po celom Rakúsku a Nemecku. Dvakrát ročne usporiadajú tematický seminár. Členmi spolku sú výlučne námetoví zberatelia s aspoň jedným vystaveným exponátom (niektorí majú exponáty najvyššieho stupňa), ktorí sú pripravení aj k odbornej spolupráci v spolkovom orgáne.

Kontaktná adresa je: ÖMSA, Rudolf Zeller-gasse 51, A-1233 Wien, Österreich (priložiť spätočné porto do zahraničia 7 ATS).

I.Lužák

Rusko: Papierové platidlá vzoru 1993

S bankenkami 50 000 a 10 000 rubľov (informácia v Zberateľovi 1/96) sú v Rusku v súčasnosti v obahu aj platidlá vzoru 1993 v hodnotách 5 000, 1 000 (viď obr.), 500, 200 a 100 RUR.

Obe dnes zobrazené platidlá majú vodoznak (5 000 Kremel a 1 000 hviezdičky) a sú tlačené viacfarebným ofsetom a dvojfarebnou oceľotlačou. Mikrotexty zaznamenávajú hodnoty bankoviek.

Bankovka 5 000 RUR má dva varianty. V druhnej je vo vodoznaku zobrazená i hodnota 5 000 a doplňujúci text na ľavej licnej strane VYPUSK 1994 GODA (vydanie roku 1994). Na 1 000 rubľovej bankovke je popri tradičnom zobrazení moskovského Kremľa i pohľad na túto dominantu Moskvy so záberom katedrály Vasilija Blaženejho na Červenom námestí.

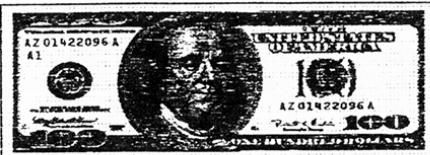
Vladimír Priputen, Moskva

NOVÁ BANKOVKA 100 USD

V roku 1996 začínajú USA vydávať nové bankovky s novými a zlepšenými ochrannými prvky. Ako prvá bude vydaná v I. štvrtroku tohto roka nová 100-dolárová bankovka.

Zlepšenie ochranné prvky majú chrániť menu USD pred falšovaním súčasnými modernými technickými prostriedkami. Staršie bankovky však nestrácajú platnosť a ani nebudú povinne vymieňané - výmena sa bude vykonávať priebežným sťahovaním starých sérií bankoviek z obahu a ich nahradzovaním novými bankovkami.

Nové bankovky USD si zachovávajú tzv. americký vzhľad. Na licnej strane novej bankovky 100 USD je portrét Benjamina Franklina, na rubovej Indepedence Hall. (B/vkn)

PREDSA ŽIE !

Národný park Fiorland na Novom Zélande patrí k najkrajším a svojou rozlohou 1,2 milióna hektárov aj k najväčším prírodným rezerváciám na svete s bohatstvom jedinečnej fauny a flóry, ktorá sa nikde inde nevyskytuje.

Medzi svetové unikáty patrí aj asi 60 cm vysoký vták - *ta-kahe* (*Notornis man-telli*, čel. chriaštelovi-té - *Rallidae*), o kto-rom sa vedi domnie-vali, že už vyhynul.

Spozorovali ho však práve vo Fiorlande. Svojim perím tak dokonale splýva s okolitou prírodou a je taký plachý, že sotvaktorému smrteľníkovi sa ho poštasti zazriet...

Jeho obraz na známke dosiaľ vydal Nový Zéland (Mi 361). -joje-

SEKCIA SLOVENSKÝCH A ČESKÝCH ZNÁMOK V MAĎARSKU

V rámci Zväzu maďarských filatelistov (MABÉOSZ) už desať rokov vyvíja aktívnu činnosť Sekcia zberateľov slovenských a českých známok. O založení sekcie (vtedy ešte československých známok) bolo rozhodnuté pri príležitosti výstavy a rokovaniach v Kolíne (ČR) v júni 1986 (SOCFILEX '86). Sekcia združuje zberateľov slovenských a českých známok (a ďalších filatelistických materiálov) v Maďarsku.

Predsedom sekcie je dr. Dezső Soóky, tajomníkom László Filep, známy zberateľ a vystavovať emisiu Hradčany. Sekcia od svojho založenia pravidelné vydáva spravodaj TÁJÉKOZTATÓ (Informátor), ktorý vychádza štyrikrát ročne. Redaktormi spravodaja sú Dr.D. Soóky a Dr.A. Szénassy z Komárna. Členovia sekcie čerpajú zo spravodaja informácie o novinkách slovenských a českých známok, celin, pečiatok a ďalších materiáloch, ale i o dianí vo filatelii a odborné pojednania. Prevážna časť príspevkov v spravodaji je z pera členov sekcie. Jedným z čielov vydavateľa je samostatný výzkum a publikovanie nových poznatkoch o československej, resp. slovenskej a českej filatelii.

Národné filatelistické zväzy (ZSF, MABÉOSZ) majú v dohode zakotvenú klauzu o podpore sek-

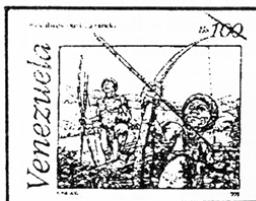
cíl pôsobiacich na svojom teritóriu, ale podpora by mohla byť účinnejšia. Napr. formou priamej podpory ZSF sekcie v Maďarsku a naopak, MABÉOSZ by zase mal mať patronát nad Uhorskomaďarskou sekciou na Slovensku. Naša sekcia doteraz dosťáva veľmi málo pomoci zo strany ZSF a ešte menej zo strany SČF.

Na záver malý prehľad o tom, čo členovia sekcie zbierajú: Čs. známky zbiera 22, Slovenský štát (1939-1945) 23, súčasné slovenské známky 24 a české známky 15 členov sekcie. Členovia majú zbierky: Dejiny pošty na Slovensku v predzámkovom období (poštová história), Letecká pošta Československá, Hradčany 1918-1921 (špecializovaná zbierka), Československé a slovenské hungariká, Krásy Slovenska, Výtvarné umenie na slovenskom území, Dejiny česko-slovenskej filatelie, Svetové výstavy poštových známok v Prahe, Pražský hrad a štvrt Hradčany na filatelistických materiáloch, Praha vo filatelii, Bratislava a Župa Abaúj (regionálna zbierka).

Dr. Dezső Soóky

Pozornosť juhoamerickým Indiánom

V súčasnosti sa juhoamerické štaty vo svojom kultúrnom živote vracajú často k poznaniu a dejinám života domorodých Indiánov spred čias príchodu európskych dobyvateľov na tento kontinent.

Toto úsilie sa odráža aj v známkovej tvorbe. Napr. v týchto dňoch vydala Venezuela sériu 10 poštových známok s kresbami zo života a práce starých Indiánov, ktorí žili na jej území a takmer vymreli.

-Zc-

INZERCIA

- Predám ★★ Slovensko 1939-45: č. 5 (190.-), 22K DZ1 (6000.-), skúš. tlač pretače pre zn. č. 2-12, červ. (400.-), detto pre zn. 21-23, modrá (680.-), 24 S - matná pretače (200.-), 47-51 (4.-), 48 priesv. doprava alebo dofava (12.-), 48-51 celé 200ks tlač. listy (300.-), 52-54 (16.-), 54B (6.-), 60-62 miniatúra, 16 sérii (2 400.-), 66-68 (13.-), 70-72 (14.-), 73-76 (23.-), 77-79 (9.-), 80-85 (11.-), 87-90a (7.-), 87b-90b (10.-), 95-97 (4.-), 101-4 (9.-), 122-5 (18.-), 126-9 (18.-), 128 priesv. dofava (20.-), 131-6 (30.-), DR 1-2 (16.-); Z 224

Predám ★★ Slovensko 1993-95: PL 13 (240.-), 13 VCH PL (500.-), 65 PL (170.-), CDV 1B "Kčs" (60.-), CAE 1B (95.-) a čiernotlače: 14 PT (320.-), 65 PTA (350.-), 36, 44 a 72 PT nečislované s príláscom Pamätný list výstavy (1100.-), 44 PT nečis., väčší formát s v.r. podpisom Horniaček (350.-), 72 PT detto s podp. Činovský (350.-) + čiernotlače vydané ZSF: Čs.Trojan č.350 PT (100.-), Čs. Trojan č. 404 PT (100.-) a Slov.č.76 PT (100.-). Dr. Bohumil Synek, Wolkrova 9, 851 01 Bratislava, ☎ 07 / 843 460. Z 220

FILATELIA

Košice

Hlavná 21 (vo dvore)

Nákup - predaj

Telefón: 095 / 62 259 12

- Kúpim známky a listy Rakúsko a Slovensko do roku 1945, Nemecko 1934-45. Možná aj výmena. Igor Stiassny, Záhradnická 85, 821 08 Bratislava, ☎ 07 / 526 77 95. Z 221

- Predám ★★ zn. ČSR I.: 6N, 9N a 13N (resp. celú sériu), odchýlné zúbky. Hradčian a ďalšie "lepšie" i bežné série do r.1938. Zoznam za známku. Dr.Bohumil Synek, Wolkrova 9, 851 01 Bratislava, ☎ 07 / 843 460. Z 222

- Vymením rôzne použité slovenské telef. karty za platné slovenské známky na frankovanie (aj bez lepu) - dohoda. ☎ 07 / 721 371 večer po 19 hod. Z 223

- Predám rôzne odchýlky a vady na použitých slovenských telef. kartách, prípadne vymením za francúzske telef. karty r.1987-88 alebo motiv futbal a FORD. ☎ 07 / 721 371 večer po 19 hod. Z 224

- Kúpim KL "Devín" na papieri bp. M.Halász, Ovrucská 12, 040 22 Košice, ☎ 095 / 713 646. Z 225

- Kúpim sadu mincí rok 1986 v bezvadnom stave a Monografiu č.1 s prílohou. Ing. M. Černý, P.O.Box 18, 353 04 Mariánske Lázně 4. Z 226

- Vymením za známky, príp. kúpim nálepky a krabičky zo zápaliek. Príjem po dohode výberu filat. materiálu USA a Rakúška. P.Minárik, Žilinská 643/16, 911 01 Trenčín. Z 231

- Predám ★★ telef.karty ČSFR a SR. ☎ 07 / 843 750. Z 232

- Prodám kompl.sériu AI medailí % - Ø 45 čs. presidenti 9 ks od T.G. Masaryka po V.Havla. Vymením telefoni karty dárkové české a slovenské. Vlastimil Bárta, Na koncích 718, 69155 Moravská Nová Ves. Z 233

ALBUM

STÁLE VYKUPUJEME

*Kompletne série známok:
Albánsko, Čína*

*Listy, pohľadnice:
Čína, Kórea, Vietnam,
ostatná východná Ázia*

*Pohľadnice do roku 1945
použité i nepoužité*

*Nepoškodené použité
telefónne karty v cenách od
10 do 50 Sk*

- Hľadám partnera na výmenu slovenských denných, strojových pečiatok a odtlačkov výplatných strojov. Prip.kúpim a predám. Ivan Tvrdý, Čs. armády 60, 920 01 Hlohovec. Z 234

ALBUM

PONÚKA

Ceny ponúkaných materiálov platia vždy len do vydania ďalšieho čísla časopisu Zberateľ' 96.

Objednávky prosíme adresovať na predajnu ALBUM, Račianska 17, 831 02 Bratislava, ☎ 07 / 250 149, kde máme zriadenú pisomnú predajnu.

Československé 10-bloky

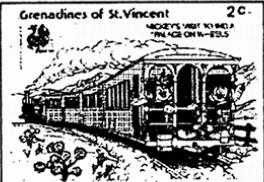
PL 913 Ø Kroje II.	150,-	(120,-)
PL1078 ★★ Vtáctvo	100,-	(80,-)
detto dvl	70,-	(50,-)
detto Ø	60,-	(50,-)
PL1079 ★★ Vtáctvo	170,-	(150,-)
detto *	140,-	(100,-)
detto Ø	60,-	(50,-)
PL1150 * Kvety	80,-	(60,-)
PL1151 * Kvety	150,-	(120,-)

(Ceny v závorku platia pre abonétov časopisu Zberateľ)

Protektorát Čechy a Morava (Böhmen und Mähren) ★★ číslovanie podľa kat.Trojan

20-27	Lipové listy, séria	5,-
detto	medzhárcie 2 zr.	35,-
detto	medzhárcie 4 zr.	45,-
28-40	Krajiny I.vyd.,séria	50,-

32	Brno 1, 20K, KL', KP+DZ	á 10,-	74-77	Narodenie A.H.	7,-	Lietadlá 1995 (H+5)	20,-
33	Brno 1, 50K, KL', KP+DZ	á 7,-	100-101	Nemecký ČK, III.séria	3,-	KAMPUCHEA ☺	
34	Olomouc 2K, KL', KP+DZ	á 5,-	detto	dolný pravý, ľavý 4-blok s letopočtom	á 60,-	Finlandia, ryby (H+7)	25,-
35	Olomouc 2, 5K, KL', KP+DZ	á 5,-	102	Deň poštovéj známky	1,-	Chrobáky 1988 (H+7)	18,-
36	Zlín 3K, KL', KP+DZ	á 8,-	103-105	Zimná pomoc	5,-	Plazy (7)	18,-
detto	KH	5,-	106-107	Pamätné (A.H.)	5,-	Kvety-lekná 1989 (H+7)	25,-
detto	VK 1-4	á 10,-	detto	VK 3, 4	á 12,-	Tažné kone (H+K+7)	25,-
detto	VK 8	12,-	detto	VK 1	25,-	Hriby 1989 (7)	18,-
37	Ostrava 4K, KH, KD	á 5,-	detto	VK 3	35,-	ZOH Albertville '90 (H+7)	25,-
detto	VK 5	18,-	108-110	R.Wágner	5,-	KOREA ☺	
detto	VK 8	12,-	111	Smútočné (Heydrich)	3,-	Hriby 1988 (6-blok)	15,-
detto	VK 9, 10	á 30,-	112	Nemecký ČK, IV.séria	1,-	Vodné vŕtactvo 1991 (6)	15,-
detto	miniatúrka	65,-	113-115	5.výročie protekt., ll.	5,-	Kone 1991 (5)	15,-
38	Praha, Karlík most 5K, KP+DZ	30,-	116-117	Pamätné (A.H.)	3,-	Mačky 1991 (5)	15,-
detto	KH, KD	á 25,-	118-119	B.Smetana	3,-	LAOS ☺	
detto	VK 1, 2, 4+DZ	á 30,-	120-121	Chrám sv.Vita	1,-	Metro 1993 (H+5)	20,-
detto	VK 8	20,-	detto	VK 3, 4	á 18,-	Kvety 1995 (H+5)	20,-
detto	VK 9	40,-	122	Výplatičná (A.H.)	1,-	Mačky 1995 (H+5)	20,-
detto	VK 13	35,-	Doskové značky (s križikom aj s hviezdou), 1-3 hviezdicky na okra- joch L, P-okraj u zn.č.36-40, 42-47,		LÍBERIA ☺		
41-49	Krajiny, II.vydanie	32,-	49, 57-61	36, 37	á 5,-	Letecké (vŕtactvo), (10)	25,-
45	Bechyně, 5K,			38	10,-	POĽSKO ★★	
	VK1, 2, 4+DZ	á 30,-		39	11,-	Motýle 1991 (6+hárček s holografiou)	70,-
detto	VK 8	20,-		40	50,-	SAHARA OCC ☺	
detto	VK 9	40,-		42, 44	á 3,-	Psy 1995 (H+5)	20,-
detto	VK 13	35,-		43	4,-	TANZANIA ☺	
46	České Budějovice, 6K, KL', KP+DZ	á 20,-		45	6,-	Rybý 1991 (7)	15,-
detto	VK 8	20,-		46	7,-	Morská fauna 1995 (H+7)	25,-
detto	VK 9, 10	á 40,-		47	8,-	Africké zvieratá (H+7)	25,-
detto	VK 13	30,-		49	20,-	VIETNAM ☺	
47	Kroměříž, 8K,			57, 59, 60	á 3,-	Pravek 1991 (6-blok), zúbk.	20,-
	KL', KP+DZ	25,-		58, 61	á 4,-	detto nezubkováný	25,-
detto	VK 4+DZ	35,-				500.výročie objavenia Ameriky, (H+ 5-blok)	25,-
detto	VK 8	25,-				Motorky 1992 (H+7)	25,-
detto	VK 13	50,-					
48	Praha, Sala Terena, 10K, KL', KP+DZ	á 40,-	Námetové séria				
detto	VK 8	35,-					
detto	VK 10	90,-					
detto	VK 13	60,-					
49	Praha, Karlík most, 20K, KL', KP+DZ	á 60,-	AZERBAJDŽĀN ☺				
detto	VK 1, 3, 4+DZ	á 85,-	Mačky 1994 (H+5)	25,-			
detto	VK 9	190,-	Medúza 1995 (H)	10,-	RUSKO		
detto	VK 13	125,-	Korytnačka 1995 (H)	10,-	História 1995 (5)	70,-	
50-51	Nemecký ČK, I.vyd.	18,-	Vzducholode (H+6)	25,-	Vianoce 1995 (1)	9,-	
50	60+40h,		BENIN ☺		detto tlačový list (9)	60,-	
	KL', KP, KH, KD	á 10,-	Mačky 1995 (H+5)	20,-	AZERBAJDŽĀN		
detto	VK 20	25,-	Psy 1995 (H+6)	25,-	Mačkovité šelmy 1994 (H+5)	110,-	
51	1,20+80h, KL', KP	á 12,-	Opice 1995 (H+5)	20,-	Memmedguluzade 1994 (1+K)	20,-	
54-56	Lipové listy, II.séria	2,-	FILIPÍNY ☺		Vzducholode 1995 (H+6)	180,-	
57-61	Krajiny, III.séria	7,-	Rybý 1978 (6)	15,-	Kvety 1995 (H+4)	180,-	
62-63	A.Dvořák	7,-	Zvieratá 1979 (6)	15,-	Hriby 1995 (H+4)	195,-	
62	60h, KL'	3,-	Psy-mačky 1979 (6)	15,-	50.výročie OSN 1995 (1)	52,-	
63	1,20K, KP	4,-	Kone 1985 (6)	15,-	Výplatičné 1992 s pretlačou (8)	200,-	
detto	VK 20	7,-	GUINEA ☺		GRUZÍNSKO		
64-67	Pražské venufy	4,-	Mačky 1995 (H+5)	20,-	Stavby 1995 (7)	60,-	
64	1,20K, VK 20	9,-	Hriby 1995 (H+5)	20,-	KIRGIZSTAN		
68-71	W.A.Mozart	6,-	Vtáci 1995 (H+5)	20,-	Rybá 1994 (H+TL+4)	145,-	
68, 69	detto KL', KP, KP, KD	á 3,-	Africké zvieratá (H+5)	20,-	TURKMENISTAN		
70, 71	detto KL', KP, KP, KD	á 4,-	CHORVÁTSKO ★★		Zvieratá 1994 (H+TL+5)	245,-	
72-73	Jubilejná, pretlač	16,-	Kvety (2) 15,-		SÉRIE DISNEY ★★		
		Ohrrozená fauna (2)	15,-				
		JORDÁN					
		Krízová cesta 1966 (14)	25,-	ANGUILA			
		KAMBODŽA ☺		Vefkonočné 1981 (6)	15,-		
		Psy 1990 (H+7)	25,-	Vianoce 1981 (6)	15,-		
		LOH Barcelona '92 (H+7)	25,-	Los Angeles 1984 (7)	20,-		
		ZOH Albertville '90 (H+7)	25,-	ANTIGUA			
		Vlaky 1995 (H+5)	20,-	Doprava 1979 (6)	15,-		
				ANTIGUA+BARBUDA			

Vianoce 1984 (6)	15,-	Ukončenie platnosti čs.poštových známok	15,-	5 pfennig 1876 C (Mi 3),1/1	110,-
Americká filatel.spol.1986 (6)	15,-	70.výročie leteckej pošty na našom území (Brandenburg)	20,-	5 pfennig 1876 J (Mi 3),1/2	110,-
Philexfrance 1989 (6)	15,-	1.výročie vzniku SR	12,-	5 pfennig 1888 D (Mi 3),1/2	90,-
<u>BEQUIA</u>		Medzinárodný rok rodin	12,-	5 pfennig 1915 J,Fe (Mi 19),1/1	60,-
Philexfrance 1989 (6)	15,-	50.výročie vylodenia Spojencov v Normandii (P-47)	20,-	5 pfennig 1917 G,Fe (Mi 19),1/1	70,-
<u>BHUTAN</u>		210.výročie pokusov prof.Šablíkka s letmi balónov	15,-	10 pfenn. 1873 C, (Mi 4), 3/3	165,-
Maugli 1982 (7)	20,-	50.výročie SNP/Účasť letecktv v SNP (B-25 Mitchell)	20,-	10 pfenn. 1875 E, (Mi 4), 1/1	135,-
Donald 1984 (6)	15,-	300.výročie Bratislavskej kalvárie	14,-	10 pfenn. 1876 B, (Mi 4), 1/1	110,-
<u>GRENADA</u>		400.výročie prvých novín na Slovensku	14,-	10 pfenn. 1909 D,E, (2ks), (Mi 12), 1/1	110,-
LOH 1988 Seoul (6)	15,-	5 výr.gen.strajku (VPN)	14,-	10 pfenn. 1909 G,J (2ks), (Mi 12), 1/1	155,-
Sydpex 1988, návšteva Aus-		PF 1995 Philaservis	12,-	10 pfenn. 1910 E, (Mi 12), 1/1 detto, 0/0	135,-
trálie (6)	15,-	100 rokov org.filatelie	12,-	10 pfenn. 1915 E,(Mi 12),1/1	55,-
Ben a já 1989 (7)	20,-	Sad J.Krája v Bratislave	14,-	20 pfenn. 1873 C,Ag (Mi 5),2/3	200,-
<u>GRENADA-GRENADINES</u>		50.výr.ukončenia 2.svetovej vojny (Boeing B-17)	16,-	20 pfenn. 1874 E,Ag (Mi 5),2/2	110,-
LOH 1988 Seoul (6)	15,-	Letecký deň (MIG-29)	14,-	20 pfenn. 1876 A,Ag (Mi 5),2/2	110,-
Sydpex 1988 (6)	15,-	Letecký deň (L-39)	14,-	20 pfenn. 1876 D,Ag (Mi 5),2/2	110,-
Philexfrance 1989 (6)	15,-		2C.	detto, 1/2	135,-
Chúda Richard 1989 (8)	20,-			20 pfenn. 1876 E,Ag (Mi 5),2/2	135,-
<u>LESOTHO</u>				25 pfenn. 1909 E,Ni (Mi 18), pošk.,2/-	110,-
Vianoce 1982 (6)	15,-			25 pfenn. 1911 A, (Mi 18),2/2	90,-
Vianoce 1983 (6)	15,-			25 pfenn. 1912 F, (Mi 18),2/1	90,-
Finlandia 1988 (6)	15,-			50 pfenn. 1875 B, Ag (Mi 6),2/2	175,-
Philexfrance 1989 -Vojenské uniformy (6)	15,-			50 pfenn. 1876 H, Ag (Mi 6),2/2	220,-
<u>MALEDIVY</u>				50 pfenn. 1877 F, Ag (Mi 8),1/2	440,-
Poštová služba (7)	20,-			½ Marky 1905 E,G (2ks), Ag, (Mi17), 1/1	200,-
Kozmos (5)	15,-			½ Marky 1906 A,E,F,G,J (5ks), Ag, (Mi17), 1/1	320,-
<u>REDONDA</u>				½ Marky 1907 A,D,F (3ks), Ag, (Mi17), 1/1	180,-
Finlandia 1988 (6)	15,-			½ Marky 1907 J,Ag,(Mi17),0/0	165,-
Pristácie na Mesiaci (6)	15,-			½ Marky 1909 E,Ag,(Mi17), škr.,0/0	165,-
<u>SIERRA LEONE</u>				½ Marky 1911 A,Ag,(Mi17),1/1	90,-
Kozmické dopr.prostriedky (6)	15,-			½ Marky 1913 A,F (2ks), Ag, (Mi17), 1/1	130,-
Donald 1984 (6)	15,-			½ Marky 1915 D,E,F,G,J (kompl. roč,5ks) Ag,(Mi17),0/0-1/1	265,-
<u>ST.VINCENT</u>				½ Marky 1916 J,Ag (Mi17),0/0	110,-
Americké pamiatky 1989 (6)	15,-			1 Marka 1876 F,G,H,J (4ks), Ag, (Mi7), 2/2	310,-
India 1989 (5)	15,-			1 Marka 1878 F,Ag (Mi7),2/2	135,-
<u>ST.VINCENT+GRENADINES</u>				1 Marka 1878 G,Ag (Mi7),2/2	165,-
India 1989 (6)	15,-			1 Marka 1881 E,Ag (Mi7),2/2	110,-
<u>TURKS a CAICOS ISLAND</u>				1 Marka 1881 F,Ag (Mi7),2/2	110,-
Vodné športy 1979 (6)	15,-			1 Marka 1898 A,Ag (Mi14),1/1 detto, 1/0	220,-
LOH Los Angeles 1984	3-15,-			1 Marka 1907 A,F (2ks),Ag, (Mi14), 1/1	125,-
<u>UNION ISLAND</u>					
Automobily 1989 (6)	15,-				
• Katalóg DISNEY (Profil) farebný na kried. papieri	15,-				
• Pri odberze známk Disney nad hodnotu 100SK katalóg z d a r m a l					
Poštové lístky s neúradnými prítlačami (SR 1993-95)					
(prvý záznam ★, druhý ○)					
PF 1993 Philaservis	15,-			OKUPAČNÉ:	
1.severopolárná expedícia Arktický kvet	18,-			1,2,3 kopejky (3ks) 1916 A, Fe, (Mi 21-3),1/1-2/2	275,-
50.výročie prvého letu Bratislavské Prešov (Weihe)	25,-			2 kopejky 1916 J, Fe (Mi22),2/2	90,-
Letisko M.R.Štefánika	16,-			3 kopejky 1916 J, Fe (Mi23),1/1	135,-
dettto R	24,-				
25.výročie okupácie ČSR 18,-					
dettto R	27,-				
dettto R,E	42,-				
		2 pfennig 1916 E,J (2ks) (Mi 16), lak,1/1	110,-		
		2 pfennig 1916 F,J (2ks), (Mi 16), lak,1/1	110,-		
		2 pfennig 1917 D (Mi 2),lak,1/2	275,-		
		2 pfennig 1917 F (Mi 2),lak,1/1	330,-		
		2 pfennig 1917 J (Mi 2),lak,1/2	110,-		
		detto, 1/1	130,-		
		2 pfennig 1876 A (Mi 2),lak,1/1	110,-		
		2 pfennig 1904 E (Mi 16),lak,1/2	90,-		
		2 pfennig 1907 E (Mi 16),lak,1/1	70,-		
		2 pfennig 1908 E (Mi 16),lak,0/1	90,-		
		2 pfennig 1910 E (Mi 16),lak,1/1	80,-		
		2 pfennig 1914 E (Mi 16),lak,1/2	80,-		
		2 pfennig 1916 E,J (2ks) (Mi 16), lak,1/1	110,-		

Poštové lístky s neúradnými

prítlačami (SR 1993-95)

(prvý záznam ★, druhý ○)

PF 1993 Philaservis	15,-
1.severopolárná expedícia Arktický kvet	18,-
50.výročie prvého letu Bratislavské Prešov (Weihe)	25,-
Letisko M.R.Štefánika	16,-
dettto R	24,-
25.výročie okupácie ČSR 18,-	18,-
dettto R	27,-
dettto R,E	42,-

2 pfennig 1916 F,J (2ks), (Mi 16), lak,1/1	110,-
2 pfennig 1917 D (Mi 2),lak,1/2	275,-
2 pfennig 1917 F (Mi 2),lak,1/1	330,-
2 pfennig 1917 J (Mi 2),lak,1/2	110,-
detto, 1/1	130,-
2 pfennig 1876 A (Mi 2),lak,1/1	110,-
2 pfennig 1904 E (Mi 16),lak,1/2	90,-
2 pfennig 1907 E (Mi 16),lak,1/1	70,-
2 pfennig 1908 E (Mi 16),lak,0/1	90,-
2 pfennig 1910 E (Mi 16),lak,1/1	80,-
2 pfennig 1914 E (Mi 16),lak,1/2	80,-
2 pfennig 1916 E,J (2ks) (Mi 16), lak,1/1	110,-

WEIMAR.R.:

10 Reichspf. 1924 F, Cu, (Mi40),1/2	100,-
10 Reichspf. 1932 D, Cu, (Mi40),1/1	80,-
50 Reichspf. 1924 E, broncz,	

(Mi34),2/2	110,-	½ Fr 1914, -0/1	135,-	<u>IRÁN:</u>
50 Reichspf. 1924 F, bronz,		2 Fr 1908, nep.škr., 1/1-	190,-	1 Rial 1893-6, Ag, (Mi113), 1/1
(Mi34),2/2		2 Fr 1965, Ag (Mi21), 0/0	110,-	90,-
200 mariék 1923 E,F,G (3ks),				<u>JAPONSKO:</u>
AI,(Mi35),0/0	135,-	<u>TALIANSKO:</u>	275,-	100 Yenov 1970, Expo Osaka,0/1 60,-
<u>SRÍŠA:</u>				
1 Rpf. 1936 A, (Mi89), škr.1/2-	70,-	<u>TURECKO:</u>		<u>KANADA:</u>
1 Rpf. 1938 B, (Mi90),1/2	70,-	1 Lira 1947, Ag (Mi883), 1/1	90,-	5c 1902, Ag, (Mi9), 2/2
1 Rpf. 1940 E, (Mi90),lak,1/2	110,-			5c 1904, Ag, (Mi13), 2/2
5 Rpf. 1943 E, (Mi100),lak,2/2	110,-	<u>V.BRITÁNIA:</u>		5c 1914, Ag, (Mi22), 1/2
50 Rpf. 1939 G, AI (Mi96),2/2	110,-	3 pence 1900,Ag (Mi777),0/0	135,-	5c 1916,Ag,(mi22),nep.hr.,1/1
50 Rpf. 1942 B, AI (Mi96),2/2	165,-	6 pení 1890, Ag (Mi760),1/2	110,-	10c 1903 H, Ag, (Mi10), 1/2
1 RM 1935 J, Ni (Mi78),1/2	90,-	6 pení 1910, Ag (Mi799),1/1	165,-	10c 1914, Ag, (Mi23), 1/2
1 RM 1936 A, Ni (Mi78),1/2	90,-	1 Sch 1910, Ag (Mi800),1/1	165,-	10c 1929, Ag, (Mi23a), 1/0
<u>BRD:</u>		½ koruny 1944, Ag (Mi582),1/1	110,-	
10 DM 1993, Ag, výročie				<u>BRIT.SEV.BORNEO:</u>
*R.Kocha, 0/0	245,-			1c 1886, (Mi2), 2/2
<u>DDR:</u>				90,-
1 Pf 1948-50 (3ks), AI (Mi1)				
0/0-1/1	110,-	<u>ARGENTÍNA:</u>		
1 Pf 1952-53 A,E (4ks), AI,		1 centavo 1888 (Mi7),lak,0/1	110,-	
(Mi1), 1/1				
1 Pf 1972 A, AI, 0/0	135,-	<u>AUSTRÁLIA:</u>		
10 Pf 1948-50 A (3ks), AI,		½ pence 1944 (Mi41), lak, 1/1	220,-	
1/1-2/2	165,-	1 penca 1911 (Mi23), lak, 1/2	110,-	
10 Pf 1953 E, AI (Mi7), 0/0	275,-	3 pence 1910, Ag (Mi8), 1/1	220,-	
10 Pf 1963 A, AI (Mi10,1),1/2	90,-	1Sch 1948, Ag (Mi39a),		
<u>NÓRSKO:</u>		nep.hr., 1/1	90,-	
5 Øre 1932, (Mi368), 2/2	110,-	<u>BRITSKÁ ZÁP.AFRIKA:</u>		
<u>POLSKO:</u>		1 Sch 1938, palma,1/1	70,-	
10 gr 1840 MW,Ag (Mi113a),2/2	90,-	<u>CEYYLON:</u>		
200 Zl 1974, Ag (30.výročie re-		10 centov 1900,Ag (Mi94),hr.1/1	90,-	
publiky (Mi72), 0/1	90,-	25 centov 1893,Ag (Mi950),1/2	110,-	
<u>PORTUGALSKO:</u>				<u>MAURICIUS:</u>
10 Esc 1934, Ag (Iod),(Mi582),		<u>CYPRUS:</u>		
0/1	200,-	½ piastra 1931, (Mi17),škr.,2/1	165,-	5 c 1969, Cu, škr., 1/1
<u>RUSKO/ZSSR:</u>		1 piaster 1942, Cu, lak, 1/1	55,-	55,-
1 kop 1789, Juraj s drakom,		<u>ČINA, KWANG-TUN:</u>		
hrany, 1/2		10 cash 1900-6, Cu, (Mi193),		<u>MEXIKO:</u>
2 kop 1797 A.M. (Mi 95.3),		pošk.,1/2	90,-	½ Real 1653 MO-OC, 0/0
vrypy, 3/3				10 c 1905, Ag, nep.škr. -0/0-
3 kop 1814-16 S.P.B (3ks),	90,-	<u>ČINA, REPUBLIKA:</u>		20 c 1907, Ag, nep.škr. 1/1
(Mi11.2), 0/0-1/1		10 cash 1916, s dierkou!		
5 kop 1785 EM, lak, 2/2	135,-	(Mi 324), 1/1	90,-	<u>MONGOLSKO:</u>
25 kop 1896, Ag (Mi57),	120,-	10 cash 1920, Cu (Mi303.4),1/1	90,-	2 Mongo 1925,Cu,(Mi2),lak,1/1
nep.hr., 1/2-		<u>EGYPT:</u>		5 Mongo 1925,Cu,(Mi3),lak,
50 kop 1922, Ag.,RSFSR,	110,-	1/40, 1/20 Qirsch (2ks), Muham-		hr.,2/2
(Mi83), 1/2		mad V, (Mi300-1), lak,1/1	165,-	2,5,20 Mongo 1937 (3ks),
50 kop 1925, Ag, ZSSR,	90,-	<u>FRANC,STREDOAFR.REP.:</u>		(Mi10,11,14), 1/1-1/2
(Mi 89.2), 1/0		1 Fr 1948, AI, (Mi6), 0/0	60,-	10,15,20 Mongo 1945 (3ks),
50 kop 1926, Ag, ZSSR,	165,-	<u>HONG-KONG:</u>		(Mi18-20), 1/1
(Mi 89.2), 1/1		1c 1901, Cu, Viktoria, lak, 1/2	80,-	<u>INDIA BRITSKÁ:</u>
<u>ŠVAJČIARSKO:</u>				½ Anna 1875, Cu, cistená, 2/2
10 rappov 1897, nep.škr.,0/0	110,-			55,-
½ Fr 1850, nep.škr.,2/2	1350,-			2 Annas 1841, Ag, (Mi460), 1/1
		<u>INDONÉZIA-SUMATRA:</u>		110,-
		Satu Keping 1804, 2/2	110,-	

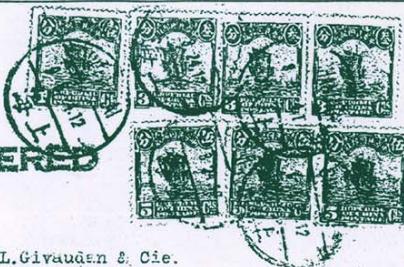
■ Objednávky prijíma: ALBUM.
Račianska 17,
83102 Bratislava

ALBUM

Bratislava, Lazaretská 11, ☎ 07 / 367 411, po-pia 10 - 18 h
Bratislava, Račianska 17, ☎ 07 / 250 149, po-pia 10 - 18 h

R. & L. GOLDMUNTZ,
SHANGHAI.

REGISTERED

Messieurs L.Givaudan & Cie.

Parfums synthétiques.

Vernier-Genève.
Suisse.

X

Kuzmanek balloon.

Tekintetes.
Szauberer Dezső ur
KOSICE
Juliusova ul.10.

7. SÁLOVÁ AUKCIA FIRMY ALBUM

List odoslaný doporučene z Číny z roku 1912, provízorna R-nálepka, pestrá frankatúra lodičiek, prichodzia pečiatka. Položka č. 604, vyvolávacia cena: 500 Sk (na obr.hore). Maďarský príležitostný lístok (obraz ako na nálepke vľavo) prepravený v roku 1935 balónom. Pečiatky a káset. Položka č.488, vyvolávacia cena: 200,- Sk (na obr.dole).

7. SÁLOVÁ AUKCIA FIRMY

ALBUM

**Bratislava-Petržalka
HYDRONIKA**
Sobota 30.marca 1996
od 12 do 17 h

**Dopoľudnia: Celoštátna
burza**

Firemný list s doplatným pro-vizoriom a vzácnou strojovou pro-pagačnou pečiatkou Veslárske majstrovstvá Európy, Praha 1925. Položka č.736, vyvoláva-cia cena 200,- Sk (na obr.hore).

Reklamná pohľadnica z roku 1930 firmy Henrika Francka Synovia úč. spol. zaslaná z Košíc ako tlačivo. Položka č.737, vyvolávacia cena: 100,- Sk (na obr. vpravo).